

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4 féltre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 36. szám.

Szeptember hó 4

Az ország első katonáját

Hódoló lelkesedés, bensőséges szeretet fogadta akkor, amikor kilencnapos németországi ünnepeltésről hazatért ujjra a megcsontított ország határai közé. Baráti szeretettel gondolt minden magyar a III. Birodalom vezérére és népére, amiért elismeréssel ünnepelte az ősi magyar erényeket megtestesítő Főméltóságú Urat, aki a nemzet hajóját biztos kézzel kormányozta át a Trianonban reánk zúdított viharok vészén, a szebb, boldogabb jövő, az újraépítendő szentistváni Magyarország felé. Neki köszönhetjük, hogy — amint a világsajtó szinte egyértelműen megállapítja, — Magyarország helyzete napról-napra erősödik és egyre növekszik tisztelőinek, barátainak száma. A Szentév eseményeinek, az itthoni nagy és bensőséges elmélyültségek méltó koronája volt a németországi ünnep esemény-sorozata, amely még jobban meggyőzhet mindenkit arról, hogy Magyarország csak a szentistváni hagyományokon, kizárólag a nagy és testvéri összefogás szilárd alapjain és az ősi erények újra való kifejezésével épülhet újra.

Egy test, egy lélek

a nemzet a hadsereggel — ezt érzi át minden magyar ember akkor, amikor a dus kalászkok nyomán megjelennek a táriónok és a sárguló kukoricások mentén a magyar hadsereg gyakorlatozó katonái. Meleg szeretettel, büszke örömmel nézzük fiainkat, akik az ősök vérével megszentelt föld védelmére szerzik meg a felkészültséget. Szemükben ott ragyog a hit, a bizakodás a boldogabb magyar jövő érdekében és ez a ragyogás, ez a fény emeli a maroknyi magyar hadsereget a sokmillió hadsereggel egy rangsorba. Számra nézve kicsiny, felszerelésre nézve talán szegényes ez a hadsereg, de a számbeli erőt, a testi erőt megsokszorozza, felfokozza a lélek ereje, a felszerelést a legtökéletesebbé teszi, — mert municiógyárakban elő nem állítható félelmetes hadieszköz birtokosává tesz minden magyar katonát — a szívet lángragyújtó, lelket acélosra kovácsoló ősi szellem; a *virtus*, amely ezeréven át megtartotta a Kárpátok között, török-tatárduláson, idegen elnyomatáson keresztül a magyart, „megfogva bár, de megtörve nem! . . .”

Hódoló lelkesedés fogadta a hazatérő kormányzóit párt

A Vasárnap multheti számában részletes tudósítást közöltünk a káprázatos ünnepségekről, amelyeket a III. Birodalom rendezett a kormányzóit párt tiszteletére, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó és

hitvese, valamint a magyar államférfiak németországi látogatása alkalmából. Az azóta történt eseményekről a kormányzóit párt itthoni fogadtatásáról alábbi tudósításunk számol be.

A berlini ünnepségek

Augusztus 25-én Horthy Miklós kormányzó és hitvese tiszteletére Németország leghatalmasabb csapatszempléjét tartották, amelyhez fogható aligha volt még Európában. Felejthetetlen látvány volt a legmodernebb hadfelszerelés hatalmas bemutatója, amely

nemcsak Németország erejét tükrözte vissza, hanem az európai béke egyik legnagyobb és leghatásosabb biztosítéka is.

A milliányi tömeg lelkes ünnepségekben részesítette a jelenetet, amikor a magyar államfő Hitler vezér és kancellár kezét melegen megrázta, hogy elismerését kifejezze.

Még ezen a napon látogatást tett a kormányzó a Magyar Intézetben és az olimpiai stadionban, majd megkoszorúzta a német birodalom fővárosának hősi emlékművét. Este diszlocálás volt az állami operaházban.

Nagyjelentőségű esemény volt e napnak az a beszéd, amelyet a magyar államfő tartott a német haditengerészet tisztjei előtt. A kormányzó e beszédében mondotta:

— Ha a világ békét akar, akkor nyitlan szembe kell nézni az igazsággal és az őszinteséggel szabad utjára kell lépni. A világnak el kell ismernie, hogy az igazság nem ismerhet előjogokkal felruházott népeket.

Imrédy Béla és Kánya Kálmán nyilatkozatai

A berlini gyönyörű napok után, amelyek a Potsdamban tett látogatással, majd Ribbentrop villásreggelijével fejeződtek be, Nürnbergbe utazott a kormányzó. Berlin lakosságának szászerei bucsuztatták a kormányzóit párt. Hitler kancellár kecskókkal bucsuzott el a kormányzóit párt s meleg kézzel szorította a kormányzóit párt.

A német fővárosból való távozás alkalmával a magyar miniszterelnök s a külügyminiszter nyilatkoztak a német sajtó képviselői előtt a benyomásokról, amelyeket szerettek.

Vitéz Imrédy Béla hosszabb nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Mindaz, amit a magyar vendégek láttak, szilárdabbá tette a meggyőződést, hogy Németország nagy tervei nemcsak kovácsolja, hanem végre is hajtja.

Örömet fejezte ki afölött, hogy a magyar államférfiak a Führer-rel és munkatársaival értékes megbeszéléseket folytattak.

Nyilatkozott a Magyarországra és a kizárólagos államok közötti viszonyról is és kijelentette, hogy

a bledi megállapodás a magyar kisebbségek kérdésének megoldásával áll vagy bukik.

A csehszlovákiai magyar népcsoporttal szemben alkalmazott bánásmód

tekintetében különleges és messzebbmenő feltételeket állít fel a magyar kormány, mint Jugoszláviával és Romániával szemben, amely államokkal már sikerült meg egyezsre jutni.

A magyar-német gazdasági kapcsolatok végleges rendezésének részleteiről is nyilatkozott a miniszterelnök s hangsúlyozta a mindkét oldalon megnyilvánuló jóindulatot.

A miniszterelnök és külügyminiszter a magyar újságírók számára is nyilatkoztak. Imrédy Béla kijelentette, hogy

„a két ország együttműködésének célja az igazságos béke”.

A külügyminiszter pedig annak a reményének adott kifejezést, hogy Prága tartózkodni fog minden olyan lépéstől, ami a mai állapotot csak súlyosbítaná és nem csupán látszólagos eredményeket tesz a nemzetiségeknek.

Utban hazafelé . . .

A nürnbergi látogatás pompája és lelkesége, méltóan sorakozott a többi ünnepség mellé. Az ősrégi német város, amelyet Hitler vezér és kancellár óhajára ugyanolyan stílusban állítottak helyre, mint sok évszázaddal előbb, fénykorában volt. A hatalmas tömegekkel és zászlóerdővel fogadta a magyar kormányzóit párt és kíséretét, akik a látványokban bővel-

kedő város minden nevezetességét megtekintették. Az ezeréves várat, amelynek kapujában tengerész diszörög tiszteletet, a Dürer-házat s a pártgyűlés épülő, óriási fórumát.

Hazafelé jövet a kormányzóit párt Linzben szállt hajóra. Linz városa gazdag zászló- és virágdiszben fogadta a magas vendégeket, akik az éjszakát a vonaton töltötték.

Augusztus 28-án délelőtt indult el a Zsófia-hajó Linzből. Arócára felröppent a kormányzóit párt főparancsnoki lofogója. Kíséretében a német dunai flottilla Alberich nevű monitora és négy kisebb egység. A Duna-híd elhagyása után meg egy személyesülítő közös is csatlakozott a hajóorszhoz, felületén a diszkisérlet tagjaival.

Az egész uton lelkes ünnepségek kísérték az elhaladó kormányzóit párt.

A hajó az éjszakát Hölleinben töltötte s 29-én reggel indult el hazafelé. Bécs zászlódiszben pompázott. A pozsonyi magyarok melegen ünnepelték a kormányzóit párt, aki hajadonfővel állt és távozását nézte a várost.

A Zsófia reggel 8 óra 05 perckor haladt át a magyar határon s nemcsak találkoztak az elátott három monitorral. Gönyű, Dunaremete, Komárom, Esztergom, Vác. Mindegyik ragyogó arccal, lofogó kendők, hatalmas tömeg.

A fogadtatás

Budapest, délután öt óra. A Vigadó-teri hajóállomást délszaki növények ékesítik, zászlók diszítik. A téren a kormány tagjai, a közélet előkelőségei. A hidat piros szőnyeg borítja.

Az érkező hajó hatalmas körivet irle s kiköt az állomáson.

Színi nem akaró üdvözlés és éljenzés. A kormányzóit párt folyamórész diszszakaszának sorsala között hagyja el a Zsófiát. A MFTR elnökének üdvözlő szavai után családijához siet feleségével együtt. A miniszterelnök nemzetiszínű szalaggal átkötött hatalmas bokréttával kedveskedik a főméltóságú asszonynak. Csokrot nyujtanak át a MANSz helyeire nevében is. Az egyiptomi angyalkélné hatalmas orchidea csokrát köszöntő szavakkal adja át az udvarmester.

Az államfő elép a diszszakad előtt. Szívesen, hosszasan elbeszélget a miniszterelnökkel. Megszólítással tünteti ki a minisztereket s a tábornoki kar tagjait. Aztán gépkocsiba száll és Gödöllőre hajt.

Az ünnepelő tömeg lassan elvonul a diadalut befejezésének káprázatos színhelyéről. A hódolat és a szeretet azonban tovább is él, tüzel az arcon, amelyeken ott ragyog a megnyugvás érzése, hogy újra közöttünk van az a férfi, aki hazánk jövőjének biztonságát jelenti.

Isten hozta, Isten segítse továbbra is nemzete és hazája boldogulását!

Még mindig nem oldódott meg a csehszlovák kérdés

A csehszlovák kérdés tovább bolygól Európában és az egész világ idegeit. Az elmúlt héten megint és többször is menthetetlennek látszott a helyzet. Anglia azonban mindéig még megtalálta a módját annak, hogy ugyyszólván az utolsó pillanatban elhárítsa a világ feje felől a már-már kiűrésrel fenyegető veszedelmet. *Runciman* lord lankadatlan erővel és angol higgadsággal folytatja tárgyalásait, meghallgatja a szembenálló felek kívánásait, terveket dolgoz ki, vizsgál meg és ezzel megerősíti Európában azt a reményt, hogy talán mégis ráeszmélnek a hivatalos cseh körök arra, hogy *tovább már nem szabad feszíteni a húr* és elérkezett a *végő határideje* annak, hogy a békeszerződések megkötésekor elkövetett ártatlannak levonják a következményeit.

Amikor a feszültség tetőfokára lépett, augusztus 30-án az angol kormány minisztertanácsot tartott, amelyen — kivételesen — résztvett *Anglia berlini nagykövete* is. Ez a tanácskozás enyhítette a feszültséget

és már aznap este Prága kinyilvánította azt a hajlandóságát, hogy a kisebbségi kérdés megoldására új, a német követelésekhez közelebb álló megoldási tervet dolgozzon ki.

Nagyon érdekes és nagy hatást gyakorolt a szudétánemeteknek az a megállapítása, amely szerint

a kisebbségek nem követelnek most többet a cseh kormánytól, mint amennyit annakidején a csehek a Monarchiától...

A cseh kormány különben, hogy bebizonyítsa békés szándékait, a németek kívánására *elkoboztatta azokat a lapokat, amelyek németeket gyalázó cikkekkel közöltek.* Egyébként a véres összeütközések napjaind vannak a szudétánemetek és csehek között, a diplomaták megítélése szerint azonban az utóbbi órákban *lényegesen enyhült a feszültség, amely azonban előreláthatóan még jó néhányszor fog kiélesedni addig, amíg a végleges és megnyugtató megoldás bekövetkezik...*

Minden megyében lesznek főzőtanfolyamok

Mint olvasóink emlékezhetnek, a *Vasárnap* hasábjain, a múlt év november 21-én, „*Ez a vad!*” című, nagy érdeklődéssel kísért rovatunkban rámutattunk arra, hogy a *falusi háztartások étrendjé* sok tekintetben *rosszra van állva*; a *falusi asszonyok nem ismerik az ételek tápértékét és nem fektetnek kellő súlyt az étrend változatosságára és izetességére.*

A „*vad!*”-ra beérkezett válaszok csaknem egytől-egyig igazat adtak nekünk, rámutatva a sajnálatos helyzet indokaira. A *Vasárnap* által háromnegyed esztendővel ezelőtt szóváltott „*Vad!*” anynyira köztudomású és olyan élelken foglalkoztatja az illetékes tényezőket, hogy

a helygymiszter intézményes kivanja ezt a népegészségügyi és szociális szempontból is nagyjelentőségű kérdést helyes vágyaira terelni.

Ennek a célnak az elérése érdekében a *helygymiszter körrendeletét* intézett valamennyi megyei törvényhatóság első tisztviselőjéhez, az alispánokhoz, *falusi főzőtanfolyamok rendezése ügyében.* A rendeletben a többi közt ezeket mondja:

„A magyar nép táplálkozási színvonalának emelése céljából egyes vármegyékben három éven át *falusi főzőtanfolyamokat* tartattam. E tanfolyamok rendezését az a körülmény tette szükségessé, hogy

népünk az ország legtöbb vidékén teljesen egyoldaluan táplálkozik és nemcsak nem termeli azokat a vitamindus elemianyanyagokat, amelyek nélkül egészségre nem biztosítható, hanem még a rendelkezésre álló élelem változatos felhasználásának módjait sem ismeri eléggé.

E négyhetes tanfolyamokat okleveles gazdasági szaktanító, élelmezési

technikusok és diétás nének vezetik és egy-egy tanfolyamon az eredményes oktatás biztosítása érdekében 30–30 önként jelentkező leányt vagy asszonyt oktattak két csoportban. A vezetők a változatos, egészséges táplálkozáson kívül megtanították a résztvevőket a *helyesbét beosztásra, továbbá a kisgyermekeknek és beteggeknek otthon célszerűen való táplálására.*

A tanfolyamokról kedvező jelentéseket kapott a miniszter, ami arra készítette, hogy a *falusi főzőtanfolyamoknak valamennyi vármegyében való megkezdését és folyamatos fenntartását lehetővé tegye. Ezért a miniszter felhívja az alispánokat, hogy*

szeptember 15-től indíttassák meg törvényhatóságuk területén a négyhetes főzőtanfolyamokat, olyan módon, hogy szeptember 15-től a jövő év május 15-ig hét tanfolyamot tartsanak. A fenntartási költség 700 pengőt tesz ki és ennek fedezetéről a törvényhatósági közjóléti alapnak kell gondoskodnia.

A tanfolyamok helyét az alispánok jelölik ki, még pedig olyan községeket, amelyek a szükséges konyhát, a tanfolyamvezető részére szobát és tüzelőt természetben biztosítanak. Az alispánoknak a tanfolyamok vezetésére szakképzett vezetőt kell alkalmazniok és munkáját a tisztiorvossal állandóan ellenőriztetni kell.

Kiváncsatosnak tartja a miniszter, hogy a tanfolyamvezetőket a nyári hónapokban gyermekéteket készítésével vagy hasonló munkával bízzák meg. A falusi főzőtanfolyamok felügyelőjévé a miniszter *Kovács György dr. egészségügyi főfelügyelőt* rendelte ki.

mából hozzám intézett szívélves szerencsívánatait. Legyen szabad ószinte köszönetemet kifejezni az olasz kormányának, amely mindig minden erejével támogatja ennek a minden szabad népet megillető jognak a megvalósítását. Kérem Nagyméltóságodat, fogadjja változathatatlannal érzelmeim kifejezését.”

Kánya Kálmán külügyminiszter kitüntetése

A kormányzó megengedte, hogy kányai *Kánya Kálmán m. kir. titkos tanácsos, külügyminiszter a pápai IX. Pius-rend nagykeresztjét* elfogadjja és viselje.

Országos jellegű politikai nagygyűlés Kaposvárott

A politikai világ és az egész gazdasági élet rendkívüli érdeklődéssel várja a szeptember 4-iki *kaposvári nagygyűlést, amelyen*

vitéz Imrődy Béla miniszterelnök vezetésével a Nemzeti Egység Pártjának mintegy száz országgyűlési képviselő és felsőházi tagja vesz részt.

A miniszterelnökön kívül megjelenik az országos jelentőségű nagygyűlésen a kormány több tagja, valamint *Tasnádi Nagy András, a NEP országos elnöke.*

A nagygyűlésen vitéz *Imrődy Béla dr. miniszterelnök* ismerteti fogja a kormányzat munkaprogramját, *Sztranyavszky Sándor földmívelésügyi miniszter* pedig a mezőgazdaság problémáiról fog nyilatkozni.

Antal államtitkár hazatért Olaszországból

Antal István igazságügyi államtitkár, augusztus 29-én Olaszországból visszaérkezett Budapestre. *Antal* gróf államtitkár a pályaudvaron *Vinci* gróf olasz követ és *Rákóczy Imre* miniszter tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője fogadták, több olasz és magyar főtisztviselő társaságában. Az államtitkár Olaszországban az ottani propagandaminisztérium működését tanulmányozta és tájékozódott az olasz sajtószolgálat szervezetéről, mind belső, mind a külső sajtószolgálat tekintetében. Érdeklődött *Antal* államtitkár az olasz filmgyekek iránt és tanulmányozta a különböző testnevelési intézmények működését is.

Meghalt Andrassy Géza gróf

Andrassy Géza gróf valóságos belső titkos tanácsos, a felsőház örökös tagja, augusztus 29-én, 83 éves korában meghalt. *Andrassy Géza* gróf, aki a magyar közéletnek egyik legnépszerűbb tagja volt, a magyar

lovassport fellendítése körül szerzett hervadhatatlan érdemeket. Holttestét a krasznahorkai várkapólnában levő családi sírboltban temették el. A családdhoz a magyar miniszterelnökkel az élen a közélet vezető egyéniségei részvétárviratot intéztek.

Meghalt Tokaj képviselője

Széchenyi György gróf országgyűlési képviselő, a monoki hitbizomány ura, pénteken délelőtt fél 12 órakor hosszabb szenvedés után *monoki kastélyában meghalt.*

Széchenyi Györgyöt a legutóbbi általános képviselői választáson a tokaji kerület választotta képviselőjévé, a kereszténypart programjával. Néhány hónappal ezelőtt kilépett a pártból.

Minisztertanács

Megírta a *Vasárnap*, hogy a kormány tagjai, még a németországi utazás előtt, több napon át üléseket tartottak az őszi munkaprogram megbeszélése végett. A tanácskozsokat a németországi ünnepségek miatt félbeszakították. Kéden, augusztus 30-án újból minisztertanácsra ültek össze a kormány tagjai és folytatták a hatalmas napirend letárgyalását.

A kormány tagjai augusztus 31-én fejezték be sorozatos megbeszéléseiket, amelyek a hajnali órákba nyultak és a kormány őszi munkaprogramjára terjeszkedtek ki.

Teleti Pál gróf kultuszminiszter Tokaj jöltje

A gróf *Széchenyi György* halálával megüresedett tokaji kerületi küldöttsége augusztus 31-én megjelent a Nemzeti Egység Pártjában, *Teleti Pál* gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter előtt és a Nemzeti Egység Pártja helyi szervezeteinek egyhangú bizalmát tolmácsolva, felkérték, hogy *vállalja a kerület képviselőjelölttségét.*

A kultuszminiszter nagyobb becsületben köszönte meg a párt állásfoglalását és a küldöttség lelkes ünnepzése közben kijelentette, hogy a *jelölést vállalja.*

Tasnádi Nagy András országos elnök a küldöttség tiszteletére ebédet adott. Az ebéd során a küldöttség vezetője, *Ghucy Elek* szerencsi görög katolikus lelkész, szentszéki tanácsos köszöntötte fel a kerület képviselőjelöltjét, aki hosszabb beszédben választott, melyben a *magyar összefogás, józanság fontosságát hangsúlyozta.*

A kultuszminiszterrel szemben, aki szeptember 4-én mondja el programbeszédét, egyik párt sem állít ellenjelölt, úgy, hogy a valóságnak szeptember 18-ra kitűzendő *választás előreláthatóan egyhangú lesz.*

Mielőtt egy-egy szürke mondatban beszámolnánk a hét kimagaslóbb és sajnós, tulnyomórésben borzalmas, vagy megdöbbentő eseményeiről, a *halu és hódolat hangján emlékezünk meg Hollandiáról, amely lelkesedéssel és boldog büszkeséggel ünnepelte meg augusztus 31-én Vilma királynő negyvenéves uralkodói jubileumát.* Hollandia ünnepségében szeretettel vesz részt Magyarország is, amelynek anynyí senyvedő, elerőtlenedett kislját és leánykáját látta vendégül Hollandia.

Albánia augusztus 29-én kezdte meg független királysággá történt alakulása tizedik évfordulójának megünneplését. Az ünnepségeken Magyarországot *Villani Frigyes* báró, kvirináli magyar követ képviseli.

Daladier francia miniszterelnök a kamara hadügyi bizottsága előtt nagy beszédet mondott az európai államok fegyverkezéséről. Megállapította, hogy a *helyzet komoly, de aggodalomra nincsen ok.* Beszéde második részében a francia miniszterelnök *összehason-*

lítást tett *Németország, Olaszország és Magyarország, Anglia, Oroszország* fegyveres ereje között, végül ismertette a francia hadiipar termelésének tökéletesítésére tett intézkedések eredményeit.

Olaszországban a Vezuv néhány nap óta erősen háborog. A kitorrésék rendkívüli erőssége ellenére sincs ok aggodalomra.

Spanyolországban a nemzetiek nemcsak megállították a vörösök újabb támadásait, de jelentős sikereket is értek el, sok hadifoglyot ejtettek. A gibraltári szorosban két nemzeti hadihajó két és félórás harcot vívott egy vörös cirkálóval.

A *Távol-Keleten* is tovább folyik a harc, — jobban mondva, a vér. Japán jelentése szerint a *kínaiak mérges gázokat, sőt kolera bacillust* is használnak harcukban. A kolera bacillusokkal megfertőzött kutak példátlan méretű kolerajárványt okoztak.

Romániában a kormány rendeletet adott ki, amelyben megengedik, hogy a szülők kisebbségi iskolába irathassák gyermekeiket.

A HÉT POLITIKAJA

Ciano és Kánya táviratváltása

Magyarország fegyverkezési egyenjogúságának elismerése alkalmából gróf *Ciano* olasz külügyminiszter a következő táviratot intézte *Kánya* külügyminiszterhez:

„A fasizista kormány, amely állandóan hirdetője volt Magyarország egyenjogúságának, ószinte meglepéssel vett tu-

domást arról a megegyezésről, amely Magyarországnak fegyverkezési egyenjogúságát elismerve, megnyitja új és eredményes megegyezések útját. Kérem, fogadjon mély megelégedésem és legszívélyesebb baráti üdvözléteim kifejezését.”

Erre az üdvözlésre *Kánya* külügyminiszter ugyancsak táviratban a következőképpen válaszolt:

„Szívbeli köszönetem fegyverkezési egyenjogúságunk formális elismerése alkal-

Megkezdődött az őszi hadgyakorlat

Az aratás országsszerte véget ért. A gazda, egy esztendő fáradságos munkája után, betakarította az áldott magyar föld termését. Alig gördültek be az udvarokra a betakarító utolsó szekerek.

a földeknek megjelentek a katonák, a magyar honvédek.

Megkezdődtek az őszi hadgyakorlatok, hogy a magyar fiúk beszámoljanak egyévi nehéz tanulásuk, fáradságos munkájuk eredményéről. Hogy megmutassák: ha kell, meg tudják védeni fegyverrel is az életetadó magyar földet.

Nálunk a hadgyakorlat ideje mindig a nyár vége, illetve az őszi kezdete volt. Ilyenkor legalkalmasabb az idő a terepen való gyakorlatozásra, mert a gazda ekkorára jórészt már behordta termését és

a gyakorló csapat ilyenkor tesz legkevésbé kárt a szántóföldeken és egyéb művelt területeken.

A régebbi időkben, amikor még nem magyar honvédségünk volt, amikor a katonaság még nem volt egy test, egy lélek a nemzettel, a hadgyakorlatok idején a gazda nem nézte jószemmel a földjén próbáhabort gyakorló katonákat.

A gyakorlatozás ugyanis a legnagyobb elővigyázatosság mellett sem megy minden kár nélkül. Ilyenkor van még a kapásnövényeknek és a legtöbb gyümölcsnek az éresi ideje. És ezek-

ben könnyen tehetnek kárt a csapatok.

Ma azonban ez a helyzet teljesen megváltozott.

A magyar honvédség mindnyájunk szeméfnye

és a gazda élézi azt is, ha véletlenül valami kárt okoznak akarataikon kívül a „mi fiaink”. De

a honvédség vezetőinek is fozott gondja van most arra, hogy a dolgos magyar nép meglévő, amugy is nehéz terheit ne tevézze meg egyéb gondokkal is.

A most folyó őszi hadgyakorlatokon az előjárók minden csapatkivonulás előtt gondosan kioktatják a legénységet, hogy amennyire csak lehet, a legmesszebbmenőre ügyeljenek arra, hogy a veteményekben és növényzetben kárt ne tegyenek. Ha a legnagyobb elővigyázatosság mellett mégis előfordulnának kisebb-nagyobb károk,

a kár összegét azonnal a helyszínen készpénzben kifizetik.

És ha valaki szándékosan okozna kárt, — erre azonban még nem volt példa — az illető szigorú büntetést kap.

A gyakorlaton történt önkéntelen kisebb károkat tehát azonnal megtérítik a gazdáknak. A károsszeg nagysága körül sem volt eddig soha vita, mert a gazdák méltányosan és minden nyereszkezdési vágy nélkül számítják fel azt a kárt, amit ténylegesen szenvedtek.

kárestestvérünk: — „kicsi, kegyetlen igazságtalansággal megcsönkített drága magyar hazánkról, amelyért ósápánk olyan bőven hullatják a véruket...”

Nagyon érdekes Weigert József és társainak Briesenből írott levele:

— Mint ahogy a Vasárnap nekünk, Németországba vándorolt magyar munkásoknak oktatással szolgál, ugy mi is kötelességünknek tartjuk elszámolni a tekintetes Szerkesztőségnek, hogyan töltöttük mi, a brieseni magyar munkások közül öten Szent István királyunk halálának 900-ik évfordulóját.

— Mi a szent napot Berlinben töltöttük. A kirándulásban résztvettek: Weigert József (mezőberényi) tolmács, Gyarmati László és neje, valamint Győri Gábor és neje (mindannyian békiesik). Vezetőnk Bokatisz Herbert németországi fiatalember volt, akinek soha nem muló háldával tartozunk, mert megmutatta nekünk Berlin nevezetességeit, mindent részletesen megmagyarázott, amit tölcsmünk pontosan lefordított számunkra.

— Megemlítjük még azt is, hogy vezetőnk megmutatta nekünk azokat a pazarul feldisznított helyeket is, amelyekben vitéz nagybányai Horthy Miklóst, főméltóságú kormányzókat fogadni készülték, mi tehát

nemcsak újságból tudjuk, hanem személyesen is meggyőződünk arról a pazar pompáról, amelyet a kormányzó ur főméltósága fogadtatására előkészítettek.

Örömmel és büszkén láttuk, hogy egész Berlin polgári lakossága és katonasága megünnepelte Szent István napját.

Tiszta szívünkkel kívánjuk, hogy a kormányzói pár és a kormányférfiak berlini látogatását Isten áldása kísérje és sok jó egészséget kívánunk a kormányzó ur főméltóságának, hogy végre hajthassa a csonkaország ujraépítésére, nagyvállalására irányuló akaratát és mi felemelt fővel és magyar érzéssel mondhatjuk, hogy: **Éljen Magyarország!...**

Meghatóan írja meg a Németor-

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály hangszertelepe. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51.sz. díjmentes árjegyzékemet

szágbán eltöltött Szent István-nap eseményeit a pásztói csoport nevében Surányi Károly:

— ...Munkahelyünkhöz hat kilométernyire fekszik Tessin és itt van egy kis katolikus templom, amelyet szorgalmasan látogatunk. Csütörtökön, 18-án, kaptuk meg az értesítést, hogy Szent István napján reggel 9 órakor szentmise lesz, magyar szentbeszéddel. Meg is jelentünk. A szentbeszédet a tisztelendő ur, aki nem magyar volt, nem elmondotta, hanem felolvasta, de így is nagyon meghatott bennünket. A templomot nagy királyunk két képe, egy lovas és egy lónélküli képe díszítette. Mise után elnékeltek a Hol vagy István király! — szinte elragadtatással énekeltek és arra gondoltunk,

mennyire széjjelszörta Szent István szegény népét a vihar, amely — ezért imádkoztunk — talán lecsendesedik végre...

A németeknek nagyon tetszett az „ungárok” éneke. Az orgonán egy német hölgy játszott, kottából játszotta a magyar éneket. Így töltöttük mi, tízenyolcan, — 14-en pásztóiak, ketten gyöngyöspataiak és a két vasmezei tolmács — Szent István napját...

A Szent Jobb ime csodát művelt ismét; tízezer, néhány hónapra idegenbe szakadt magyar szívben megérsítette, kivirágoztatta a magyar együvértartozandóságnak szent érzését, amely nélkül a megcsönkított országot ujraépíteni nem lehetne, de amellyel Magyarországon — mint az Irás mondja — a Pokol kapui sem vehetnek erőt...

Magyarok Szent István ünnepe Németországban

Sorra érkeznek Németországból, az ott dolgozó magyar mezőgazdasági munkásoktól a beszámoló levelek arról, hogyan töltötték a magyarságnak magasztosan szép ünnepét, Szent István napját. Minden olyan németországi gazdaságban, ahol magyarok dolgoznak, ezen a napon felszendültek a Himnusz fenséges hangjai és a derék, munkában eltörődött magyarok, férfiak, nők, öregek és fiatalok, könnyes szemmel, hazasíró lélekkel énekeltek a „Hol vagy István király”-t...

Megilletődve olvassuk ezeket a keserű, egyszerű szavakkal megírt leveleket, amelyek mind bizonyosságai annak, hogy

a magyar földnek ezek a fanatikus szerelmesei, akiknek pedig a sors egyáltalán nem, vagy csak igen kicsiny darabkát juttatott az ösök révével megszentelt földből, milyen frissen érzik és ápolják szívük legszentebb érzését a hazaszeretetet,

de annak is, hogy milyen leleményesen, ötletesen, mennyi finomsággal és gyöngédséggel találták meg a módját annak, hogy leküzdjék a különbséget a külső formákkal is érzéketlenséggel az idegen környezetben.

Elismeréssel kell megállapítanunk, hogy ez a törekvésük a legtöbb esetben jól, sőt tökéletesen sikerült is. A német munkaadók és munkástársak, amivel tehetők, kezükre jártak az ünnepelni vágyó magyar testvéreknek, résztvettek az ünnepségben és kifejezésre juttatták azt a megbecsülést és tisztelgetést, amelyet a magyar munkástestvérek derekas munkájukkal szereztek és érdemeltek ki hazájuk számára.

Igaz, előfordult az az eset is, — nagyon szörványosan, — hogy magukat magyaroknak valló emberek kivon-

ták magukat az ünnepségből, amelyhez pedig megértő szívvel csatlakoztak még az idegen nemzetiségűek is. Félreértések elkerülése végett le kell szegyeznünk azt a magától értetődő tényt, hogy az ünneprejtők sorában nem szerepeltek tolmácsok:

német anyanyelvű magyar testvéreink szívvel-lélekkel vettek részt az ünnepben és a legtöbbjük szépen tolmácsolta a munkaadó előtt a nap jelentőségét.

A sok-sok, örömtől áradozó, büszke levelek egyik-másikából néhány sort idézünk az alábbiakban:

A derék Rónaszéki Pál, Petővári József nevű barátjával, saját pénzükön magyar címet és zászlót készített és a két szent jelvény alatt a husztagu csoport templomba vonult, ahol élénkeltek, a „Hol vagy István király”-t, a Szózatot és a Himnusz-t. A derék munkásoknak, akiknek a sorában csak egy ünneprejtő akadt, vásárnappal kellett dolgozniuk, hogy ezt a napot ünnepelve tölthessék. Azután a magyar lobogó és címer előtt beszélgettek — ahogyan írja kedves mun-

A gazda arányosan akar részesülni az agrárcikkek export-árából

Az Állásútanúti Mezőgazdasági Kamara által egybehívott baranyaszentlőrinci lötenyészési és löértékesítési szaktanácskozás több mint félezer lötenyésző gazda jelenlétében impozáns keretek közt folyt le a Mirbach Antal dr. báró elnöklétével. A szaktanácskozáson a földmívelésügyi miniszter, a Külkereskedelmi Hivatal és a vidéki mezőgazdasági kamarák is képviseltették magukat.

Mirbach Antal dr. báró elnök megnyitójában ismertette az értekezlet összehívásának célját, majd Purgly Sándor, a Löértékesítő Szövetkezet részéről felszólalva, csak annyit közölt a tervezett új löértékesítési rendszerrel kapcsol-

latban, hogy a földmívelésügyi miniszter magának tartotta fenn a döntést.

Fesletics Domonkos gróf, országgyűlési képviselő, Lőke László kamarai elnöke és több gyakorlatias értékű kisgazda-felszólalás után az értekezlet egyhangú telkesedéssel úgy határozott, hogy

nem tartja szükségesnek az Olaszország felé irányuló löexport eddigi jól bevált kamarai ellenőrzési rendszerének a megváltoztatását és a kamarai ellenőrzés kiterjesztését kívánja — a keresztény kereskedelem bevonásával — a Németország felé irányuló löexportra is.

Általában arra az álláspontra helyezkedett az értekezlet, hogy

a kamarai ellenőrzést terjeszték ki nemcsak az állatértékesítés, hanem a mezőgazdasági terményértékesítés minden ágára, mert a gazdálkodásnak elsősorban az érdekli, hogy a külföld által fizetett árakkal összehasonlítva, megkapja-e terményeinek ellenértékét.

Molnár Pál kamarai titkár felszólalás után Fabiny Tibor miniszteri tanácsos biztosította az értekezletet a földmívelésügyi miniszter jóindulatáról, majd az értekezlet táviratlag üdvözölte Sztranyavszky Sándor földmívelésügyi minisztert, Telesi Mihály gróf és Vay László báró államtitkárt, valamint Kunder Antal kereskedelmi államtitkárt, a Külkereskedelmi Hivatal elnökét.

BESZÉLŐ SZÁMOK

Az egész világon szerteszóra, az 1930-iki adatok szerint összesen 12,166.391 magyar élt. Ebből a csonkaország területén 8,001.112, tehát a magyarságnak alig kétharmada volt. A világon élő magyarság így oszlik meg:

Románia	1,800,000
Csehszlovákia	970,000
Jugoszlávia	580,000
Amerikai Egyesült Államok	580,000
Kanada	50,000
Németország (Ausztriával együtt)	43,000
Brazília	33,000
Oroszország	20,000
Argentína	10,000

Az 1937. év végén kiszámított 12,891.000 magyarból

a csonkaország területén	8,470,000
az utódállamok területén	3,600,000
egyéb államok területén	821,000 élt.

„Irányelvek az őszi kalászosok eredményes termelésére“

A közelmúlt napokban jelent meg a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kiadásában Hank Olivér mezőgazdasági kamarai főtitkár „Irányelvek az őszi kalászosok eredményes termelésére“ című dolgozata.

Erdekesen vizsgálja meg a munka, hogy az előveteménnyel és műtrágyázással milyen szoros kapcsolatban állanak az elérhető terméseredmények. Elméletileg is, de gyakorlati kísérletek sorozatával is bebizonyítja, hogy az ugynevezett „rossz elővetemények“, tehát kukorica, cirok, napraforgó, kender, köles, muhar, répa után vetett őszi kalászosokat nitrogénműtrágyában kell már összel részesíteni, mert a gyökér- és tartalomaradványok gyors elkorhasztása ezután és a növényzet zavarátalan tápanyag ellátása csak így biztosítható.

Az elmúlt évek idevonatkozó kísérleti során a rossz elővetemények után alkalmazott nitrogénműtrágyázás javára 3 métermázsát is meghaladó szemterméstöbbleket mutatkoztak katasztrális holdanként. Ezek alapján mutat rá a dolgot arra, a ma már általánosan elfogadott újabb elvre, hogy rossz elővetemények után őszi kalászosokat nitrogénműtrágyázás nélkül vetni nem szabad. Ezzel szemben kiemeli a szerző azt is, hogy a pillangós virágú elővetemények után vetett kalászosok foszfor-sav műtrágyázása éppen ilyen fontossággal bír s így végeredményben nagyrészt az elővetemény dönti el azt, hogy a gazdáknak őszi kalászosok alá nitrogén-, avagy foszfor-sav-műtrágyát kell adniok. A nem pillangós virágú, de jó buza elővetemények után a foszfor- és nitrogénműtrágya együttes alkalmazása lehet indokolt. Azt, hogy adott esetben melyiket kell alkalmazni, vagy melyikből többet, azt a talaj minősége és főleg trágya-állapota dönti el.

Tekintettel arra, hogy nálunk igen kevés a jól kezelt istállótrágya, ezért a nem pillangós virágú jó elővetemények után is különös jelentősége van a nitrogénműtrágyázásnak.

A szárazság elleni védekezés kérdésével is foglalkozik a munka és ezzel kapcsolatban reámutat arra, hogy az ősziek gyors és egészséges gyökérfejlődésének elősegítése sokkal mélyebb talajrétegből biztosítja a viz-és tápanyag felvételt, mint a nem kielégítő gyökérfejlődésű ősziéknél s ezért a minduntalan szárazsággal küzdő magyar gazdáknak különösen fokozott gondot kell a jövőben fordítaniok az okoszerű műtrágyázás kérdésére.

A könyv beszerezhető a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen.

Borbéi Balatonfüreden

Stranyovszky Sándor földmivélségi miniszter augusztus 28-án délután nyitotta meg ünnepélyes keretek között a balatonfüredi borhetet, amelyet évről-évre fokozódó sikerrel és eredménnyel rendez meg Balatonfüred és vidékének szőlősgazdai társadalma. Stranyovszky Sándor földmivélségi miniszter, aki Zombory Bertalan miniszteri tanácsos és Ivády Sándor miniszteri osztálytanácsos kíséretében érkezett, Darányi Kálmán ny. miniszterelnök, a kerület képviselője és Tótki Béla gróf főispán fogadták a szanatórium előtt egybegyűlt helyi előkelőségek élén.

Stranyovszky Sándor földmivélségi miniszter megnyitó beszédében méltatta azt a munkásságot, amelyet Darányi Kálmán mint földmivélségi miniszter és mint a kerület képviselője, a nemes borvidékek fellendítése és fejlesztése érdekében kifejtett.

A földmivélségi miniszter nagy éljenzéssel fogadott szavai után Waidboth Kelemen báró felsőházi tag, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének elnöke, tolmácsolta a magyar szőlősgazdai társadalom köszönetét.

A sok eső megjavította a terméskilátásokat

Augusztus 27-én jelent meg a földmivélségi minisztérium legújabb terméslentése, amely szerint a háromhetes esőzés kisebb-nagyobb mértékben hátráltatta a hordási és cséplési munkálatokat. A kapásnövények és szalastakarmányok fejlődésére az időjárás azonban igen kedvező volt.

A buza

cséplése a befejezéshez közeledik. A termés egy mennyiségre, mint minőségére igen jó. Holdanként átlagban 9.40 q.

összesen mintegy 26,240.000 q buzatermés várható,

vagyis 6,601.700 q-val több, mint tavaly.

A rozs

cséplését nagyrészből befejezték. A szemek általában szép teltek és jöminőségűek. Szalmája jó rímest adott. 1,093.196 kat. hold területen holdanként országos átlagban 7.49 q.

összesen mintegy 8,193.000 q rozstermés várható.

Ez 2,014,000 q-val több, mint a múlt évben.

Az árpa

cséplését a kisebb gazdaságokban nagyrészt befejezték, a nagyobb gazdaságokban pedig még folyik. A folyó évben 792.707 kat. hold területen holdanként országos átlagban 8.43 q.

összesen mintegy 6,681.000 q árpatermés lesz,

1,110.000 q-val több a múltévénél.

A zab

cséplése még tart. A termés egy minőségileg, mint mennyiségileg vidékenként változó. A folyó évben

391.994 kat. hold területen országos átlagban 7.09 q.

összesen mintegy 2,779.000 q zabtermés várható,

vagyis 75.000 q-val több a tavalyi termésnél.

A tengeri

az utóbbi esőzésekre sokat javult. A csövek szép nagyok, fejlettek, teltek és szép számban mutatkoznak. A koraiak a beéréshez közelednek. Gyengébb vetés csak a Dunántúl egyes homokosabb részein látható. A vetésterület 2,042.772 kat. hold, kat. holdanként országos átlagban 12.76 q.

összesen 26,068.000 q tengeri-termés várható.

Ez 1,519.000 q-val kevesebb, mint a múlt évben.

A burgonya

korai frjtaimák szedése még folyamatban van. A gumók egészségesek és bőven vannak a tő alatt. A késői fajták az esőkre a legtöbb vidéken sokat javultak és erőteljes fejlődésben vannak. A folyó évben 506.048 kat. hold területen holdanként országos átlagban 48.10 q.

összesen mintegy 24,342.000 q lesz a burgonyatermés,

tehát 1,251.000 q-val kevesebbnek ígérkezik a tavalyinál.

A cukorrépából

9.6 millió q termés várható, amely 438.000 q-val kevesebb, mint a múltévi termés. A takarmányrépa az esőkre erőteljes fejlődésnek indult. Jó és jó közepes termés várható.

A kerti vetemény

közül a koraiak piacra kerültek, a későiek az esőkre jól és erőteljesen fejlődnek.

Megjelent a szeszrendelet

A Budapesti Közlöny augusztus hó 30-án megjelent száma a pénzügyminiszternek a szeszgyedárusággal kapcsolatban kiadott négy rendeletét közli.

Az első rendeletben a pénzügyminiszter a mezőgazdasági és ipari szeszfőzdek részére

az 1938—39. évi termelési időszakra a törzstermelési kereten felül 90.000 hektoliter pórttermelési keretet állapít meg.

A második rendelet a szeszfőzdekben előállított és a m. kir. Szeszgyedárusági Igazgatóság rendelkezésére bocsátott nyers szesz beváltási árát állapítja meg. A beváltási ár

a mezőgazdasági szeszfőzdeknél absz. hektoliterenként 48 pengőtől 54 pengőig, az ipari szeszfőzdeknél pedig 46 pengőtől 48 pengőig terjed,

aszerint, hogy a szeszt milyen nyersanyagból állították elő és hogy az egyes szeszfőzdekben összesen mennyi szeszt termeltek.

A bor- és gyümölcseszszeszfőzdekben előállított szesz után a beváltási ár 112 pengőtől 160 pengőig terjed, aszerint, hogy a szeszt (pálinkát, borpárlatot) milyen anyagból állították elő és hogy egyes literenként 5.77 pengőben állapítja meg.

szeszfőzdek mennyi szeszt termeltek. A szilvából, körtéből, barackból és egyéb nemes gyümölcsből, valamint a nem akéós borból előállított szeszt (pálinkát, borpárlatot) a szeszfőzde-vállalkozók visszaváltani jogosultak és így ezekből a drágább nyersanyagokból előállított pálinkákra vonatkozólag a beváltási ár megállapítása is elvi jelentőségű és a visszaváltási ár kiszámításának alapjául szolgál. Ugyanez a rendelet

a szeszimontás díját hektoliterenként 5.50 pengőben, a szesz viztelenítési díját hektoliterenként 5.75 pengőben, a szesz raktározási díját pedig hektoliterenként havonként 8 fillérben állapítja meg.

A harmadik rendelet a különböző célokra szolgáló szesznek egyedárusági eladási árát, valamint

a kedvezményes egyedárusági eladási árát az eddig érvényben volt árakkal azonos összegben állapítja meg,

azzal az eltéréssel, hogy a szesz után eddig fizetett fogyasztási, illetőleg termelési adót és ellenőrzési illetéket az árakkal egybeolvasztja.

A negyedik rendelet a szesz denaturálásért járó díj összegét, amelyben a denaturálódó szesz ára is benne van, hektoliterenként 5.77 pengőben állapítja meg.

SZÖVETKEZETI IGASZÁGOK

Jegyezze szövetkezeti üzletrészt családtagjaid részére is. Legyen gond a jegyzett üzletrészek befizetésére. Csak erős szövetkezetek láthatják el tagjaitak hitellel, olesó és jó háztartási és gazdasági árucikkokkal.

Vásárolj mindent a szövetkezetben! A jó családapa, a takarékos háziasszony csak a szövetkezetben vásárol; ezzel szolgálja családja jólétét, boldogulását.

Mezőgazdasági helyzetjelentés

A kerületi mezőgazdasági kamarának a mezőgazdasági helyzetre vonatkozó jelentéséről a Terméskilátások általában kedvezőek. A cséplés csaknem mindenütt befejeződött. A talajelő-észítési munkálatokat hátráltatta az aratás utáni nagy szárazság, de később beállott esőzések lehetővé tették a talajmunkákat. Az aratásnál és cséplésnél foglalkoztatott részes munkások a jó gabonatermés következtében jól kerestek és így téli ellátásuk biztosítva van. A munkabérek az évszaknak megfelelően emelkedtek. A férfimunkások napzámában általában 2—3 pengő között mozog, a kaszárnyaszám pedig átlagban 4 pengő. A mezőgazdasági munkások teljes mértékben foglalkoztatva vannak, sőt több helyen munkáshányról panaszkodnak a gazdák.

A buzatermés értékesítése a helyenként mutatkozott átmeneti zavarok kiküszöbölése után most már zavartalanul folyik, mert

a Futura a megállapított minimális áron kivétel nélkül átveszi a felajánlott tetteket.

A rozs ára a kiviteli lehetőség hiánya miatt erősen lemorzsolódott. Az eladásra kerülő tetteket főleg takarmányozási célra vásárolják. A növekvő kínálat következtében csökkent az árpa ára is. A tengeri ára változatlanul magas, ámbar a hiányt csökkentti a rozs és árpa bőséges felajánlása.

A marhaárak esése az intervenció vásárlások következtében megállott.

A sertésárakra nagyon nyomásztóan hatott a tengeri drágasága, mert emiatt a gazdák kénytelenek voltak sertéseiket felhízott állapotban piacra dobni.

A száj- és körömfájás továbbterjedt az országban, de aránylag enyhe lefolyású. Elhullás ritkán fordult elő. A betegség terjedésének meggátítása miatt feltétlenül szükséges vásártartási tilalmak anyagilag erősen sújtják a gazdákat.

Ennek, valamint a gyümölcsstermés hiányának tulajdonítható sok helyen a adófizetésnek a szokottnál lassabb üteme is. Most azonban, a termés értékesítésének megindulásával, előreláthatólag az adófizetés is nagyobb lendületet kap.

Az Alföldről jelentik, hogy a közutak javítása és a műutak építése többfelé folyamatban van, ami nagy meglepetésként vált ki a gazdák körében.

A földárak és haszonbérek terén lényeges változások nem történtek, de a jó termés következtében remélhető, hogy a gazdák vállalkozási kedve élénkül és az ősz folyamán a földárak és a haszonbérek emelkedni fognak.

Újítás a marhalevel kiállításánál

A m. kir. földmivélségi minisztérium rendeletet bocsátott ki, melynek alapján folyó évi szeptember hó 1-től kezdve szarvasmarha, ló és egyéb állatok eladása alkalmával az eladó köteles a vevő foglalkozását és pontos lakcímét (kerület, utca, házszám) bemondani, mert ezen adatok nélkül az átírás nem történhetik meg.

Leszállították a dinnye vasuti fuvardíját

Az idei nagyszerű dinnyetermés jobb értékesítése céljából a MÁV 49.698/1938. C. II. rendeletével a hazai dinnyefélék és fajtáknak a belföldi forgalomban 20—25 százalékos, a dinnye-exportban pedig 50—89 százaléki terjedő díjkedvezményt engedélyezett ez évi október 15-ig terjedő érvénnyel.

KIS VASÁRNAP

KICSI MESE

Séta az éjszakában

Az Álomkirály meg szokta látogatni a gyerekeket. A jó gyerekek mindig örülnek a látogatásának, mert szebbnél szebb történetet mesél nekik, amire gyakran még akkor is emlékeznek, amikor már feleledtek. De a rosszaknak, a rakoncátlanoknak semmit sem mesél, vagy csupa borzalmas történetet.

Pista az utóbbi időben jól viselte magát s ezért az Álomkirály nevére állított be hozzá.

No, Pista, mit szólnál egy kis kiránduláshoz. Hátha széjjelnéznék a kertekben.

Pista örömmel beleegyezett.

Az Álomkirály pedig kézenfogta s egy pillanat múlva már lent voltak a kertben. Roppant érdekes volt minden s egészen más, mint nappal. A szentjánosbogarak világítottak s így jól lehetett látni, hogyan dolgoznak a serény éjjeli pillé varrónők. Szebbnél szebb ruhákat varrtak, mert mint mondták, cserebogáréknál lakodalmot lesz. Cserebogár Cécilt elveszi feleségül Pillangó Péter.

Darázs apó sem henyéit, mert Béka Benő szörnyű fogfájást kapott s éjszaka lőe — éjszaka oda, ő bizony felverte Darázs apót, a fogorvost. Most éppen javában dolgozott. Darázs bácsi, egy csomó szentjánosbogár világitotta meg neki és fia, ifjabb Darázs Dániel segítkezett. Nagyon fájdalmas lehetett a dolog, mert szegény Béka Benő keservesen brekegett s a kövér könnyesebbek egyre-másra potyogtak szeméből.

De a legérdekesebb mégis a sítakötők lánca volt. Egzenásbafogódás gyönyörűen táncoltak. Embolyogtak a csillagok fényében.

Bizony, anny! sok szép dolgot mutatott Pistának az Álomkirály, hogy még másnap is jökekvü volt.

Szól a csengő...

Szervusz Pali, Feri, Gyurka,
Csak hogy együtt vagyunk újra!
Igaz, szép a vakáció,
De elég volt, szó ami szó.

Mint a kiskirály, úgy éltem,
Játszottam is, meg henyélttem.
Csak ez egyért nyom a bánat,
Hogy elhagytam jó anyámat.

Mit is csináltam én otthon?
Ha érdekel, hát elmondom.
Kora reggel már kint jártam,
Messze a falu-határban.

Hol meleg volt, hol meg áztam,
Fürodtem és csónakáztam.
Virágokat szedtem réten,
Igy ment minden napon-héten.

S hogyha megéheztem aztán,
Várt már minden jóval anyám
S boldog voltam, ha nézhettem
Hű szemébe önfleddten.

Most is érzem, drága anyja
Hogy cirógat újra s újra,
Most is érzem, amint nyomja
Forró esőkját homlokomra.

De ami múlt, hagyjuk már most,
Meg kell szoknom a nagy várost.
Fiúk, szól a csengő hangja,
Üljünk az iskola-padba!

(F. S.)

Fejtörő

H m n 20
(+1) (-h, á-u)

Megfejtése: Himmusz.

A FALUSI OTTHON

Zöldségaszalás

A zöldségaszalás a legbiztosabb és legolcsóbb zöldségkonzerválási módok közé tartozik; az így kezelt zöldség egész télen át kitűnően használható. Teljesen hibátlan minőségű, frissen szedett zsenge zöldseget vegyük erre a célra, megtisztítjuk, megmossuk, megkaparjuk, vagy meghámozzuk és egyenletes vastagságu csikokra vágjuk. Fazékban vizet forralunk s a fazékra illesztett szítán a zöldseget vékony rétegen széttergetjük, majd a szítát 5—10 percnyi időtartamra forrásban levő víz fölé helyezzük. A gőzölés megrövidíti az aszalás idejét, mert meglazítja és kiszáritja a sejtfalakat. Gőzölés után 70—75 fok Celsius hőmérsékleten 2—3 óráig aszaljuk a sárgarépát és petrezselyemgyökereket. Egy kilogramm nyers zöldségből kb. 15—16 dekagramm aszalványt kapunk, amely felhasználáskor természetesen egy kilogramm friss zöldséget felel meg.

Nagyon ajánlatos a sárgarépát és petrezselyemgyökereket zellerrel, kalarábával, tárkonyal, kaporral eltenni; kevert zöldség aszalásánál azonban igen fontos, hogy a különféle zöldségfélék egyidőben megszedett, zsenge példányok legyenek.

A spenót és sóska aszalása hasonlóan folyik le; mindkettőt kiválogatjuk, szárát lecsipkedjük, megmossuk és szikkadás után 65—75 C fok hőmérsékleten megaszaljuk.

A piros paprikából készült aszalványt étekek ízesítésére lehet a tél folyamán felhasználni. A paprikát vagy egészben, vagy magházától megtisztítva, cikkekkben szokás aszalni, gőzölés nélkül, 65—70 fok melegen, 4—5 óran keresztül. Paprikát aszalhatunk úgy is, hogy fűzerekbe fűzve, a napra vagy a tűzhely fölé akasztjuk.

Aszalt paradicsomnak huslevés, pörkölt készítésénél szintén igen jó használat vehetjük. A paradicsomot megmossuk, gerezdekre vágjuk és gő-

zölés nélkül megaszaljuk, mint a paprikát.

A zöldségféléket soha ne aszaljuk csörgőre és az aszalás befejezése után ne hagyjuk az aszalóban, hanem halomba rakva, pár óráig tartuk szárad levegőn. Felhasználás előtt szabzerű a zöldségaszalványt 1—2 órára vízbe áztatni.

Kánya Terézia.

Aranyszabályok

Az anyatejtel táplált csecsemőt aránytalanul kevésbé veszélyezteteti a betegség, mint a mesterségesen tápláltat.

Ha este a hangyaboly közelébe sok csalánt teszünk, reggelre rengeteg hangya mászik bele. Ezután az egészet leforrasszuk. Ez egyik védekezés a hangyák ellen.

Magyar konyha

Savanyú tölkáposzta. Meghámozt és magvától megtisztított tököt metéltnek megvágoljuk, beszózzuk és pár óráig állani hagyjuk. Ekkor fehér rántást készítünk vöröshagymával, a kifacsart tököt beleestessük, vízzel feresztjük, ecetet teszünk belé és félóránig forni hagyjuk. Mikor kész, tejfölt adunk bele és sült borjúlábbal adjuk asztalra. Ez ugy készíthető el, hogy három megtisztított, zsenge borjúlábbat sóz vizben puhára főzzük, akkor leszedjük a csontról a húst, liszttel, tojással, zsenlyemorzsában megforgatjuk és forró zsírban szép pirosra sütjük.

Huszárszelet. A vékonyra felszeletelt vesperecsényt kiverjük és megszózzuk; zsírban vöröshagymát pirítunk, hozzákeverünk egy kanál paprikát és abban szépen megpirítjuk a szeleteket. Ha kész, kevés tejfölt töltünk rá és apró galuskával adjuk asztalra.

Császarmorzsza. Hat darab kiflit vékony karikákra vágunk, aztán egésze teiben elkevert két tojással meglocsolgatjuk a szeleteket. A tűzre vaját vagy zsírt teszünk s mikor forró, megpirítjük benne a kiflikarikákat. Akkor cukrot, mazolaszójt, fahéjat teszünk rá, hagyjuk még egy kicsit pirulni és cukorral meghintve adjuk fel.

ára van a hizott lud és a nem hizalt lud tollának.

De még az egyszínű és egyformán tartott ludak testéről lekerült tollat is osztályozzuk több részre, ha legjobb értékesülést akarunk elérni. Így külön-külön zsákba kerüljön: a) a pelyh; b) a mell és hát apró tolla; c) a has és nyak rövid, rendszerint piszkosabb tollazata; d) a szárny- és farkotoll; e) a szárny legvastagabb, ugynevezett szipkatojai, melyeket kis kévébe rendezve s zsinórral összekötve örizzünk meg, míg a többi tollat tisztá, száraz zsákban, száraz helyen tartjuk, addig, míg azt el nem adjuk.

A kacsatollnál is különbséget kell tenni a hizott és nem hizott kacsa tolla közt.

A ptykatojnál különösen fontos, hogy a fehér és tarka tollak ne kerüljenek a zsákba, mert a tarka és fekete pulyka tollai közül csak a szárny- és farkotollak értékesíthetők. Ezzel szemben különösen értékesek a fehér pulyka szárnytövében lévő hosszabb fehértojjak, melyeket „marabu“ utánzatra használnak fel, ha száruk a kopasztságnál nem törtött el.

A tarka kakasok fényes farkotollát (zsandartoll) is jól értékesíthetjük, ha azokat vigyázva, töretlenül sikerül összegyűjteni.

A fehér kalas és tyúk kopasztságnál külön szedjük a szárny- és farkotollakat és külön az apró tollat.

A vadliba és kacsa tolla egyértékű a tarka színű házi lud és kacsa tollával.

Lelkiismeretlen termelő a szákolttollat olajozták, hozzá lisztet vagy — a tarkához — hamut kevernek, hogy sulyát növeljék. Ezt a becselten eljárást üldözni kell, mert az ilyen elrontja a világpiacot a magyar toll hírnevét, ami a magyar toll alacsony árában jut kifejezésre.

JUHOK KERGESÉGE

A juhok kerGESÉGEnek okozója tulajdonképp a kutyanak egy galandférgé (pántlikagilisztája), melyet tudományos néven Taenia cornuvus néven emlegetünk. A kutya belében élő galandférgéről időnként leszakad egy-egy érett iz, mely telve van petékkel. A bélsárral távozó peték széthullanak a földön, a legelőn stb. A legelősz juh esetleg felvesz egy vagy két petét. A peték burka a juh gyomrában feloldódik s így kiképződik egy ébény, mely a juh testében vándorol, végre az agyba jut. Az agyban belőle dió-almanagságu nedvvel telt hólyágféreg alakul ki. A hólyágféreg okozta nyomás tulajdonképpen a közvetlen oka a beteg juh mindazon kóros zavarainak, kényszermozgásainak, melyet kerGESÉg szóval szoktunk jelölni. Ha a beteg juh agyvelője elhullás vagy levágás után kutya elé kerül, a kutya megessi az agyvelőt, nyeli a benne levő hólyágférgesket s így belében kialakul újból egy pántlikagiliszta. Könnyű belátni, hogy mit kell és mit lehet tenni a juhok kerGESÉgének megakadályozására. Egyrészt 4—5 hónapoként feregűző kurának kell alávetni a juhászputyákat és általában mindenféle kutyát, mely a juhok legelőjére vétehető. A legjobb galandféregűző a kamala, mely gyógyszerárban kapható. Természetesen a feregűzés alatt a kutya be legyen árva, vagy meg legyen kötve, mert ilyenkor bélsárat — benne a sok gilisztát — el kell égetni. Másik fontos intézkedés, hogy juhnak agyvelőjét, különösen kerGE juhok agyvelőjét sohse adjuk a kutyának. Ha a feregűző-kurát elvégezzük és a kutyának agyvelőt nem adunk, akkor sohse lesz kerGE juhunk.

Erőteljes, gyors fejlődést, biztos nagy sikert

Péti só-val

érhető el!
Kérjen díjtalan ismeretséget!

Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Budapest, V., Nádor-u. 21.

A BAROMFITOLL KEZELÉSE ÉS ÉRTÉKESÍTÉSE

A baromfitoll igen értékes piaci cikk. Eladásával nincs gondunk. Belés kulföld egyaránt szívesen veszi. De kétszer annyit tudna bevenni a baromfitartó és baromfivágó gazdaságon, ha nagyobb gondot fordítanak a toll kezelésére.

Általában fontos az, hogy a baromfi tolla ne legyen véres, sáros, megsárgult; hogy a baromfi szárazon és ne nedvesen kopaszuk; csak érett tollat „mellesszünk“ le az élő szárnyasokról, mert egy a piszkos, véres, mint az éretlen toll sokat veszít értékéből, a forrázva kopaszított baromfi tolla pedig csak tűzre való.

A libatoll legértékesebb tolltermék. Még a tömött libánál is helyezzünk ezért sult arra, hogy tollazata tiszta, fehér maradjon. Ezért nem árt mellesszés (kopaszítás, tépés) vagy levágás előtt vízre bocsátani, lelocsolni és lehetőleg mindig tiszta almon tartani.

Fehérszínű lúdat tartunk, mert a fehér lúdtollért sokkal több pénzt kapunk, mint a szürkéért. De ha már van lúdjaink közt tarka is, ennek tollát külön értékesítsük s ne tegyük ugyanabba a zsákba, melybe a fehér tollat gyűjtöttük. Ne keverjük a lúdtoll közé a kacsatollat se, hanem ez utóbbit is külön zsákolva értékesítsük. Végre külön gyűjtjük a nem hizalt (mag-, növedékliba) és a hizalt ludak tollát, mert egészen más

Minden gazda használjon korszerű csávázószeri!

Ilyen az **ABAVIT**

higanyos por- és nedvescsávázó szer

Kartelen kívül, mérsékelt áron szállítja

Magyar Mezőgazdák Szövetkezte

Bpsei, V., Alkotmány-u. 26. Tel.: 111-236, 127-396.

Kirendeltségei: Debrecen, Győr, Lepsény, Szolnok, Szombathely, Nyiregyháza.

Szeptember

4 VASÁRNAP

Viterből Rozália

5 HÉTFŐ

Juszt. Lőr., Viktor

6 KEDD

Ida, Zakariás

7 SZERDA

Kassai vért., Regina

8 CSÜTÖRTÖK

Kisbologasszony, Mária

9 PÉNTEK

Péter, Ádám

10 SZOMBAT

Tol. Mik., Erik

A nappal tartama szeptember 10-én 12 óra 56 perc; a hét folyamán 24 perccel fog.

Hold fényváltozása: holdtölte szeptember 9-én.

Kiskunhalas Szent István- emléknapján leplezte le a kormányzó arcképét

Kiskunhalas város képviselőtestülete augusztus 27-én díszközgyűlést tartott, amelyen leplezték Szent István királyról készített képet és vitéz nagybányai Horthy Miklós arcképét. Az ünnepi beszédet Teleki Mihály gróf földmívelésügyi államtitkár, a város képviselője mondotta. Fekete Imre polgármester nyitotta meg a díszközgyűlést.

Teleki Mihály gróf mélyreható történelmi visszapillantást vetett Szent István korára.

— Sok csapás ért bennünket — mondta többek közt — ezeztől a történelmünk során, de a Gondviselés mindig adott az országnak olyan férfit, aki viharvert hajónkat biztos révbe tudta vezetni.

Trianon után az isteni Gondviselés vitéz nagybányai Horthy Miklós kezébe adta a magyarság vezetését.

Az összeomlás és a kommunizmus után országglása első éveiben megindult az építő munka gazdasági, szociális helyzetünk megjavítására és külpolitikai meg erősítésünkre. A legutóbbi napokban elértek, hogy a magyarság szemefénye, a magyar nemzeti hadsereg ismét kifejleddetik, hogy megvédje országunkat minden veszedelemmel szemben.

A szociális szerezet szentiványi műtármagja Horthy Miklós országglása alatt kezdett megfelelően fejlődni.

Az alföldi magyarság éri legjobban, hogy mit jelent a kormányzóknak gondos vezetése alatti munka az ország számára.

A nagy tetszéssel fogadott ünnepi üszéd után Fekete Imre polgármester lelkes szavakkal vette át a képet a város gondozásába. Szent István arcképe Gehl Miklós festőművész, a kormányzó pedig Senyey László festőművész alkotása.

Negyedmilliót ad Budapest a Nemzeti Repülőalap javára. Budapest székesfőváros törvényhatósága szeptember hó közepén tartja őszi ülést, amelynek tárgyszorozatán szerepel a polgármester előterjesztése a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap támogatása ügyében. A polgármester javasolja a közgyűlésnek, hogy az Alap támogatására 250.000, azaz negyedmillió pengőt szavazzon meg. Semmi kétség benne, hogy a főváros egyhangulag meg fogja szavazni a nemes célra javasolt összeget.

A herceprimás házarándoklato vezet Rómába. Serédi Jusztinián bíboros herceprimás vezetésével november 21-én tiznapos nemzeti zárandoklat indul Rómába, hogy a magyar katolikus közönség a nemzet halálat és hódolatát fejezze ki a Szentatyva előtt a kettős szentév befejeztével. A zárandokok tiz várost keresnek fel. Jelentkezni az Actio Catholica irodájában lehet.

Híradás hetvenhét év múlva. A napokban norvég halászkok rozsdás fémpalackot lettek a tengerben, amely még be volt dugaszolva. A palackban levelet találtak 1861-ből, alatta Eric Nordeskjöld neve, a nagy svéd sarkkutatóé, aki abban az évben sikeres expedíció vezetett egy dán kutató társaságban a Spitzbergák északi részére. Ő fedezte fel később a híres északkeleti átjárót Amerika és Ázsia között. Nordeskjöld a palackot veszdlyesére bocsátotta a tengerbe. Most rá is akadtak. Hetvenhét év múlva. A rádiórezgések korában aligha mondhatjuk, hogy éppen idejében...

Félaru utazás Budapestre. Szeptember elsőjén nyit meg Budapestet az Őszi Lakberendezési és Házartási Vásár, amelyre a MÁV félaru utazási kedvezményt engedélyezett. A félaru utazási kedvezménnyel legkésőbb szeptember 12-én déli 12 óráig kell megérkezni Budapestre és a visszautazást 15-én éjfélig be kell fejezni. A legfeljebb 110 kilométeres távolságra levő állomásokról 1.50, a távolabbi állomásokról 2.50 pengőbe kerül személyenként a félaru kedvezményre jogosító igazolvány, amely menetjegyirodákban, ipartestületeknél kapható.

„Talált pénz” címen augusztus 21-iki számunk 7-ik oldalán megjelent hírdetés ismételn felhívjuk olvasóink figyelmét és kérjük, hogy a „Szövet- és Textilraktár”, Budapest, Király-u. 32. (csak az udvarban) hírdetését olvassa el, ahol 3 méter 140 cm széles kintűnő minőségű divatos félföltönyszővet, fekete vagy sötétkék, hozzávalóval együtt 29.98 pengő, 3 méter ingezfir vagy ágymélikanavász, vagy kintűnő pamutvászon, vagy angin, vagy kékkész 1.98 pengő, 3 méter szines függönykelme, vagy teniszflanell, vagy sifton 1.47 pengő. Októbertől rendeljen, vagy személyesen vásároljon. A cég pontos címe: Szövet- és Textilraktár, Budapest, Király-utca 32. Csak az udvarban. — A címre tessék figyelni.

Nagy repülőgépszerencsétlenség Svájcban. Egyik svájci repülőgépből öt repülőgép indult augusztus 27-én Luganóba, hogy ott résztvegyen a repülőnapon. A repülőraj sűrű ködbe került. Négy gép sziklának ütközött és lezuhant. Közülük három teljesen epusztult és hatfőnyi legénység életét veszítette. A negyedik gép kétfőnyi személyete súlyosan megsebesült. Az ötödik gép folytatta útját és szerdgyépeket hozott a szerencsétlenség színhelyére. Mind az öt gépen két-két tartalék repülőtűt tűt. A katasztrófa nagy megdöbbenést keltett a svájci közvéleményben. Ilyen súlyos szerencsétlenség még sohasem fordult elő a svájci katonai aviatikában.

Nem szabad kiadni új iparengedélyeket. A hivatalos lap közölte a minisztérium rendeletét, mely szerint további rendelkezést iparigazolványt és iparengedélyt nem szabad kiadni. Ez a rendelkezés nem érinti azoknak az iparigazolvány, illetőleg iparengedély kiadására irányuló kérelmeknek az elbírálását, amelyek az illetékes iparhatóságoknál 1938 augusztus 15. napját megelőzőleg terjesztettek elő. Az illetékes miniszter az iparigazolvány, vagy az iparengedély kiadását egyes indokolt esetekben, vagy ha indokolt, egyes iparokra nézve is engedélyezheti. A rendelet már életbe is lépett.

Megszületett Anna királyi hercegnő hatodik gyermeke. Anna királyi hercegnő augusztus 27-én délelőtt Burger tanár női klinikáján egészséges leánygyermeknek adott életet. A fenséges asszony és a kisdíj jól érzi magát. A közszeregetnek és nagy népszerűségnek örvendő főhercegi családnak ez a hatodik gyermeke. A kis főhercegnő a kereszttségben a Mária Beatrix Kinga nevet fogja kapni.

Elmulatta a malomba vitt gabonát és a szomszéd községben ugyanannyit lopott helyette. Kusznyir István pusztaszantandrási gazdálkodó a malomba küldte Kovács György nevű kocsistát egy szekér búzával, hogy azt őrlesse meg. Kovács be a malomba, hanem Pülpöszállásra vitte a búzát, ahol azt eladta és az érte kapott pénzt az egyik kocsmban elmulatta. A hajnalig tartó mulatozás után feltörté Sütös István kocsistát gazda magtárát és újból megrakta a szekeret gabonával. Kovácsot letartóztatták.

Kinába indult három ifjú magyar jezsuita. Megható ünnepség keretében bucsúztatták el augusztus 28-án azt a három fiatal jezsuitársági szerzetest, akik két nappal később Kinába indultak el, hogy kezükben a missziós keresztel, apostoli munkájukat megkezdjék. Zokogva és imádkozva bucsúztatták őket a rend tagjai és meghatott rokonok. Kaufmann József, Tiszay Pál és Nagy Kálmán a három rendtestvér, akik örökre itthagják hazájukat és szeretteiket, hogy Isten világosságát vigyék a pogányság sötét világába, ha kell, életük fólalozásával is.

Igy irnak a magyar gazdák a Rákoshgyi Baktériumlőről: Urbán Pál (Záránk): Én régtóta használom a baktériumlőröt és megvan róla a tapasztalatom, hogy kitűnő háziszer. Azért kérek postafordultalú 10 litert. — Fűrő János (Venyércvashegy): Kérek azonnal kétszer 8 liter baktériumlőröt. Nálunk nincs semmi baj, én már 1930 óta használom. — Zs. Nagy Lajos (Komád): Kérek egy 3 és egy 6 literes demizon Rákoshgyi Baktériumlőr postafordultalú, utánvért, mert nélkülözhetetlen. — Kiss Imre (Tiszalök): Áldás kísérje életében, hogy minél több baktériumlőr kocsáthasson a község részére, mert ez minden háznál nélkülözhetetlen csodás csodaszer. Mindeneknek ajánlom. Kérek postafordultalú 3 litert. E kitűnő szer ismertető könyvecskéjét ingyen küldi meg az érdeklődőknek Aultsky Ottó vegyszerkeskedő, Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Újabb lourdesi csodák. A most végződött lourdesi évi zárandoklat folyamán két csoda történt. Egy hosszú idő óta béna férfi újból járni kezdett és egy súlyos gyomorbeteg asszony hirtelen meggyógyult. Az orvosi bizottság most dolgozik a két csodálatos esetről szóló jelentés megszerkesztésén.

„A cukorban természetes gyógykezelés” címen a legújabb kutatások gygyeredményéről dr. Bucsányi Gyula ismert természetgyógyász kis könyvet írt, mely minden cukorbeteg számára megmutatja a természetes gygyómmód segítségével való gygyulás útját. Az új gygyómmódot — mely a hormonkezelésen alapszik — úgy külföldön, mint belföldön a legszebb eredményt alkalmazzák. Bucsányi dr. gyógykezelési módja új teret nyit a cukorban gyógykezelésben. Feltárja a cukorban eredetű és a megbetegedett hormonok erősítésével és gygyításával eszköz a betegség gygyókezelését. Az insulinpótlást tehát nem kívülről, injekció alakjában adja, — ami, valjulk be, nem minden káros hatás nélkül történik — hanem a szervezet saját insulintermelését fokozza. A fontos könyv az ismert Novák Rudolf és Társa cég, Budapest, VIII., Baross-u. 21. kiadása. Ára P 1.50.

Tartásdíj-segélyt kapnak a hadiárvaék

A belügyminiszter a hadiárvaék és hadirolkántak gyermekei részére az 1938—39. tanévre a belügyi tárca költségvetési hitele, valamint a kezelése alatt álló Hadiárvaék Alapja jövedelmének terhére tartásdíj-segélyt engedélyez, melynek elnyeréséért a tartásra köteles hozzátartozók, vagy törvényes képviselők folyamodhatnak.

Tartásdíj-segélyben részesülhet

középsikolai, vagy főiskolai tanulmányai ideje alatt a nem hivatalos állományba tartozott katona hadiárva és a nem hivatalos állományból származó I., II. és III. járadékosztályba sorozott hadirolkánt gyermeke, ha középsikolai vagy főiskolai tanulmányok esetén életének 24-ik évét még nem töltötte be és a legutóbbi iskolai évet általános jeles eredménnyel végezte, azonkívül szülőjének vagy tartására köteles más hozzátartozójának keresete, illetve jövedelme egy-egy mában a gyermek iskolatartásának lehetőségét nem biztosítja. Elemi vagy tanoncsiskolai jeles előmenetel tartásdíj-segélyre igényt nem nyújt, ezért elemi, vagy tanoncsiskolai bizonyítvánnyal pályázni nem lehet.

Nem kaphat tartásdíj-segélyt

az a tanuló: a) aki ösztöndíjban, vagy egyéb jelentősebb támogatásban (pl. ingyenes intézeti ellátásban) részesül; b) aki állam- vagy nemzeteleneles magartatása, erkölcsi fogvatkozása, büntetett előélete miatt kifogás alá esik.

A tartásdíj-segély összege

a tanév első felére 50 pengő. Ha az első felére segélyben részesült tanuló a felév végén ismét általános jeles tanulmányi eredményt ért el, ezen felül bizonyítvánnyal bemutatása esetén tartásra köteles hozzátartozója a második felére is megcaphatja az ugyanolyan összegű tartásdíj-segélyt. Félévi tartásdíj-segélyben részesíthető az elemi iskolából a középsikolába lépett az az egyébként igényjogosult tanuló, aki a középsikolában el-töltött első tanfélév végén általános jeles előmenetelt tanusított.

A kérelmet a tanuló szülője, gyámja, vagy más eltartója terjesztheti elő.

A kérvényhez csatolni kell:

1. a tanuló legutóbbi 1937—38. évi iskolai bizonyítványát, vagy annak hiteles és teljes másolatát; 2. igazoló okirat arról, hogy a tanuló az elől említett tanintézetek valamelyikébe az 1938—39. évre beiratkozott; 3. a szülőnek, vagy a hadiárvaék az illetékes hatóságoktól beszerezhető „Hadigondozási igazolvány”; 4. szegénységi bizonyítványt. Aki a múlt tanévben tartásdíj-segélyben már részesült, ezt a körülményt — saját érdekében — kérvésben az engedélyező miniszteri rendelet számának kitüntetésével feltüntetni jelezzze.

A bélyegmentes kéret legkésőbb október 1-ig közvetlenül a belügyminiszterhez kell intézni.

Vásári és filléres gyorsvonatok. A MÁV igazgatósága közli, hogy szeptember 4-én, vasárnap, legalább 500 utas jelentkező esetében Budapestről, Szegedről, Kecskemétről, Nagykőrös-ről, Ceglédre, Szolnokról, Miskolcra, Sátoraljaújhelyre, Mátészalkára, Nyiregyházra, Makóra, Hódmezővásárhelyre, Szentesre, Tiszaföldvára, Békéscsabára, Egerből, Polgárról és Gyöngyösről Debrecembe vásári, — Budapestről, Sopronból és Szombathelyről Balatonfüredre filléres gyorsvonatot indít.

Meghalt Karinty Frigyes. Augusztus 29-én, délután Siofokon, 50 éves korában meghalt Karinty Frigyes, a neves író és költő. Halálával mély gyászba döntötte az irodalmi életet, amelynek egyik kimagasló egyénisége volt. A neves író az utóbbi években sokat gyengelkedett, agytumor támadta meg s Olivecrona, a híres agysebészprofesszor hajtott rajta végre veszélyes és nehéz műtétet. Halálát agyvérzés okozta.

**Borsajtók,
Borszivattyúk,
Bortömlők,
Borsűrők,
Permetezők**

CÍFKA JÓZSEF
pincegazdasági cikkek

A bor kezeléséhez és forgalombahozatalához szükséges összes anyagok és eszközök:

Budapest, V., Vilmos császár-ut 48.
Telefon: 12—28—92.

Rövid
történet

Gyilkosság!

Irta: Forgács Ferenc

Zsivaj, dulakodás zaja, fegyverduranás, kutyaugatás verte fel az éjszaka csendjét.

A tisztartói lak feői éles hang süvítette:

— Ott szalad a gyilkos a szénakazal felé!... Fogják meg!...

Majd a veszettül csaholó kutyát biztatta:

— Ne hagyd magad, Plutó!... Fogd meg!...

És a lármába megint belesapott a fegyverduranás tompa, öblös hangja.

Mindez nemrég történt egyik vidéki uradalomban, ahol párnapos szabadságomat töltöttem.

Pillanatok századrésze alatt kiugrottam ágyamból. Magamra kaptam valami ruhafélért és kiléptem a félig nyitott ablakon. Már mindenki, aki csak mozogni bírt, a tanyaudvaron volt. A férfiak vasvillát, lapátot, ásót és egyéb ütőszerszámokat szorongattak kezükben, az asszonyfélék meg reszketve, szederjes ajkakkal ölelték magukhoz a riadalom első kavargó pillanataiban kezük ügyébe akadt ruhadarabjaikat és aggodó tekintettel figyeltek a szénakazlak irányába, ahonnan elkeseredett viaskodás zaja hallatszott. Plutó, a tisztartó hatalmas vérebje, nevének megfelelően, ördögi nekieséssel, messzehangzó fogcsikorgatással szabadta a gyilkos irháját.

Matild asszony, a tisztartó felesége kezeit tördelve, könnyes szemekkel siránkozott:

— Megölte a gazember mind a ketőt... Parányi élet sincs már az ártatlanokban... Szegény Matyi, szegény Zsuzsika.

Közelebb léptem a siránkozó asszonyhoz. Vigasztalni akartam, de nagy igyekezetemben csak ilyesféle semmiséget tudtam kimotyogni:

— Nyugodjon meg, asszonyom. Ezen már — sajnos — változtatni nem tudunk... De a bűnos majd elveszi méltó büntetését.

A Gondviselés, mintha csak szavaim akarta volna megerősíteni, suttó gyerek szalad felénk.

— Tekintetes asszony!... Tekintetes asszony! — jelkendezte. — Már nem is szuszog. A Plutó végzett vele.

A most már három áldozatot követelő pusztai tragédia cselekvésre ösztönzött. Határozott léptekkel a közelben álló tisztartó felé indultam.

— Tisztartó ur, intézkedjék, hogy az áldozatok és a gyilkos hullájához senki sem nyulhasson...

— Miért? — nézett rám a tisztartó kérdően.

— A nyomozás érdekében... — válaszoltam. — Sokszor a legkisebb nyom is rendkívüli, döntő fontosságú lehet. Azért úgy gondolom, leghelyesebben cselekszünk, ha őrt állítunk a hullákhoz és valaki beszalad a faluba csendörökért.

— De minek ide csendőr?! — szölt kis idő múlva, elgondolkozva.

— No hallja, tisztartó ur, — válaszoltam rosszallólag — háromszoros haláleset történik a tanyán és még azt kérdezi, hogy minek ide csendőr?! —

— Tudja ön azt, Kelemen ur, hogy tulajdonképpen mi is történt itt és hogy ki a gyilkos és kik a meggyilkoltak? — kérdezte mosolygva.

Egészen elhültem ekkora egykedvűség láttán s kissé ingerülten válaszoltam.

— Azt természetesen nem tudom, hogy ki a gyilkos és kik a meggyilkoltak, de azt igenis tudom, hogy itt a tanyán pár perccel előbb három

élet kimúlt. Kettőt az az elvetemült gyilkos ölt meg, eddig még ismeretlen okból, míg a gyilkost az ön kuttyája marcangolta halálra menekülés közben...

— Hát ez nem egészen így történt, — válaszolt a tisztartó — mert a gyilkost én lőttem le és a kuttyám már csak az utolsó simitásokat végezte el.

— Az nekem tökéletesen mindegy, — csattantam fel ellentmondást nem tűrő hangon — hogy az illetőt ön lölte-e le, vagy a kuttyája marta halálra... A fontos és lényeges az, hogy haladéktalanul értesíteni kell a csendőrséget és addig, amíg meg nem érkeznek, követelem, hogy a nyomozás érdekében a hullákhoz senki, egyetlen ujjal se nyuljon.

— De kedves Kelemen ur, — szölt kérélelen a tisztartó — próbáljuk egy kicsit megérteni egymást. A csendőrséget nem értesítem, mert véleményem szerint rájuk itt semmi szükség nincs... Még tavaly augusztusban kiváltottam a vadászejegymet. A mondottak hallatára kissé furcsán kezdtem érezni magamat.

— Gyilkosság... három áldozat... vadászejgy... — száguldoztak agyamban a kavargó gondolatok.

— Hát mi történt itt voltaképpen? — tört ki belőlem az indulatos kérdés.

— Semmi egyéb, — válaszolt derűsen a tisztartó — mint hogy a tanya melletti nádasban élő rókák egyike beosont a baromfi-udvarba és megölte a feleségem kedvenc japán kakasát és jércéjét: a Matyit, meg a Zsuzsikát... Remélem, most már belátja Ön is, hogy itt semmi dolguk a csendőröknek?

Miközben ez az elcsendesedő, kimagyarázó beszélgetés lefolyt kettünk között, Plutó a gyilkost derékon fogva hozta diadalmas farkosvállalással s gazdája lábai elé tette. Közben hozzánk csatlakozott Matild asszony is. A rókát látva, mintha meg is vigasztalódott volna egy kicsit. Miértől szemmel vizsgálta a véres irhát, majd megezőlalt:

— Te Kálmán, ezt a bört azt hiszem odaadhatjuk a tanítónénak?!

— Sokra megy vele — válaszolt a tisztartó. — Már vedlik...

— Tudom, — kacagott Matild asszony vidáman — ha nem vedlene, akkor magának is jó lenne. Átfesténem ezüstörkára... Hadd pukakdánának a barátomim... de így...

Majd kicsit később a tolakodó ástást elnyomva, folytatta:

— Ilyen az én szerencsém. Legalább kárpótolt volna a sors a vesztéséért... Matyikámért, Zsuzsikámért...

Egy puli hűtötte. A Bihar vármegyében fekvő Szerep községben levő birkaölt a villám felgyújtotta. Az égő épületbe a kis pulikutyan kívül senki nem akart bemenni. A *bátor kis kutya 540 birkát zavart ki az égő épületből, amikor azonban az utolsó csoportért berohant, egy égő gerenda őt is agyonütötte.*

Kék rózsák. Egy németországi királyi kertésznek sikerült hosszasan kísérletezés után kék rózsákat kitermesztenie. A rózsák ugyan még nem teljesen észszínűek, inkább ibolyaszínű árnyalatúak van, de a türelmes kertész meg van róla győződve, hogy további munkája során nemcsak a kék rózsák színe színlak, Ugyanez a kertész már sütvényes dallákat is természet, mézpedig ketősvirágaikat.

A mi költőink

Csak a te szemedből...

Csak a te szemedből
ragyog rám az élet,
A te mosolyodtól
minden újra éled.
A te szép oroadtól
színesek az álmod,
Egyetlen csókodtól
mennysországban járok.

Csak a te könnyedből
születik a bánat,
Egy hideg szavadra
hulló csillag támad.
Csak a szived lehet,
ha elűzöl tőle,
Boldogságom, álmod
örök temetője.

NYAKAS LÁSZLÓ (Könyvár)

Szülőfalu

Szülőfalu, szülőfalu
távol vagyok tőled!
Éjszakánként érted sírokat,
Érted ejtek könnyet.
Estéknél, ha felmeleg a
szép csillagok égve,
Tegéd tükröz ide hozzám
a csillagok fénye.

Integtetnek a virágok,
hozzad visszahívunk.
Édesanyám a szemeid,
látom, értem sírnak,
Ugyem megyek, szép virágok,
ne hívjatok engem.
Édesanyám Te se sírass:
fiad boldog ember.

NAGY LÁSZLÓ
(Mány)

Üzenet

Szép tavaszi éjszakákon a csillagok ég
alatt,
Mily jól esne beszélgetni, babám, ve-
led s nem szabad.
Nem azért, mert tiltják tőled az én
szivem szerelmét:
Hanem a sors távol sodort, mint hulló
fa levelét.

De sóhajom szellő szárnyán ablakod
megörgeti,
S a hold fényes sugarában üzenetem
követi.
Azt üzenem, kisangyalom, hogy én
nagyon szeretlek,
Kérdelek tőled, megtartod-e számomra
a szívedet?...

Üzend meg azt, ha mást szeretsz,
nem engem,
A jó Isten úgy áldjon meg, vagy ver-
jen!
Ó, ha szeretsz kisangyalom: boldogsá-
gomból végtelen:
Áldjon is meg most és mindig az én
édes Istenem!

KUKLEK SÁNDOR
(Tormyiszentmiklós)

IGAZGYÖNGYÖK

Ami a házon az ablak, az a családban a gyermek: beboicsátja a fényt, a boldogságot, kiengedi az elhasznált levegőt, a bánatot. Mi az ablakok át nézzük a világot és gyermekeink szemén keresztül a jövőt.

A boldogság és a szerencse a gyorszárnyú madár, amelyet mindenki szeretne elfogni, tehát kergeti, üzi, hajszaolja és csodálkozik, hogy a riadt madárka messzire suhan előle...

Minél kevesebbet várunk az emberektől és magától az étlettől, annál kevesebbet fogunk csalódni.

Minden vesztéséget pótolni lehet, egyedül az idővesztéséget nem, mert az idő az, amiből az élet lesz és amit boltban, vagy patikában vásárolni nem lehet.

Találja ki!

„S ah, szabadság nem virul
— A holtak véreből;
Kínzó rabtság könnye hull
Árvánk hó szeméből!”

Ki írta és melyik költeményében zrt a négy sort?

A levelezőlapra írt megfejtést a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24 sz.) kell küldeni tíz napon belül. Elkészve érkező megfejtést nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik a rejtvényt helyesen fejtették meg, előfizetőibőlunk tagjai és előfizetési díj-hátralékaik nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét a 39. számban tesszük közzé.

A 33-ik számban között pontrejtvényt helyes megfejtése:

SOMLÓI HÜSEGTORONY.

A megfejtést tizenhat előfizetőnk küldte be; egy hiányos megfejtés érkezett.

Könyvjutalmat nyert:
Nagy Lajos, Révfülöp.

Egy kis mosoly

— Mit főzött ma a házvezetőnő?
— Pörköltet.
— És tegnapelőtt?
— Pörköltet.
— Már engedj meg, de hol van itt a választék
— Mindennap választhatok, hogy megeszem, vagy otthagynom.

Könn észreveszi, hogy a Wertheim-szekerényből hiányzik kétezer pengő. Azt mondja a pénztárnoknak:

— Nézzé, itt hiányzik kétezer pengő, a szekrényhez csak kettőnknek van kulcsa, mit szól ehhez?
— Semmit. — mondja a pénztáros — én beteszek ezer pengőt, maga betesz ezer pengőt és nem beszélünk az ügyről.

— Milyen pályára adod fiadat?
— Ügyvédnek. Mindig beleavatkozik mások dolgába s nem látom be, miért ne kaphatna érte pénzt is!

Egy zsidó kereskedő elment az ügyvédhez és előadta a peres ügyet.
— Rendben van, — mondta az ügyvéd — adjon nekem meghatalmazást, a pert biztosan megnyerjük.
— Egész biztosan?
— Esküszöm.

— Na, akkor nem perlek, — mondja a kereskedő — mert amit Önnek elmeséltem, az az ellenfelem esete.

Az urvezető az autövetelési vizsgán egy éles fordulatot vesz az országúton és egy mély szakadék felé szalad a kocsij. Kísérője hidegen megjegyzi:
— No, hájtási igazolványt ezek után már nem kap, de úgy látom, pillanatok alatt kiérdemli a pítőigazolványt.

Mama: A gyerek az egész házat felforgatja a süteményekért. Nem látta valahol?

Nagyapapa: Pszt, ne rontsd el a jó tréfát! Rajta utók.

Nem gazdaságos a sertés-
és baromfityenyésztés

a törvényeszedt

Rákoshelyi baktériumból

nőkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULICZKY OTTÓ

Budapest, VII, Dohány-uca 84. Hsz. 2

Árak: Demjaniak ut Budapest

3 4 6 8 10 15 20

370 480 710 910 1080 16- 2120

Tanulmányos prospektus e lap

olvasóinak ingyen!

Mit kell tudni a Németországban levő magyar mezőgazdasági munkásoknak? Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda közleményei

Németországban dolgozó magyar munkástestvéreinkhez!

A VASÁRNAP szerkesztősége a munkáscsoportoknak megküldött

multheti lappeldányokhoz melékelv egy kérdőlapot és egy megcimzett borítékot.

A szerkesztőség arra kérte a munkáscsoportokat, hogy a kérdőlapon helyet foglaló rovatokat pontosan és olvashatóan töltsék ki és a csatolt borítékban küldjék meg a szerkesztőség címére. Felhívásunk eredményesnek bizonyult; sorozatosan érkeznek a mintaszerűen kiállított kérdőlapok, azonban természetesen a tulnyomó többség még nem küldte be a munkástestvérek címjegyzékét. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy

a csoport valamennyi tagjának itthoni címére van szükségünk

egyrészt azért, hogy a pénzátutalás körüli kérdésködeéseknél segítségére lehessünk az Országos Központi Hitelszövetkezetnek, — másrészt azért, hogy munkástestvéreinkkel a hazai kapcsolatot is megteremtjük. Azt szeretnők ugyanis, hogy az a barátságos összeköttetés, amely a lap és munkásolvások között kialakult, idehaza se szakadjon meg és munkástestvéreink a VASÁRNAP hasábjairól értesüljenek majd a jövő évi külföldi munkás-szerződésekről is.

Nyomatékosan kérjük tehát munkástestvéreinket, hogy itthoni címüket mielőbb küldjék meg nekünk. A levélbélyeg árát a csoport tagjai osszák fel egymás között.

Testvérjü üdvözléttel a

VASÁRNAP

szerkesztősége és kiadóhivatala.

11. Dessauer-Strasse 28—29. — Hegyi József, Bölkow: Sajnos, mi nem vállalkozhatunk rá, hogy ön helyett bejelentjük Igényét a Károly csapatkeresztre. Tessék onnan, munkahelyéről levélben jelentkezni, ezenkívül, mint hátrgyermekes családapának, felhívjuk a figyelmét az EPOL (Egészségpolitikai Társaság) felhívására is. Jelentse be itthoni címét, családtagjainak, illetve gyermekeinek számával az EPOL-nak, Budapest, Veres Pálné-u. 9. — Vámos Viktor és társai, Post Haringssee: Részvétellel olvastuk soraitok, amelyeket illetékes helyre továbbítottunk. Miért nem fordultak már korábban az illetékes Arbeitsamthoz? — Szlovák Mihály és társai, Grochwitz: A pénz, ahogyan már ismételtlen közöltük, a munkaadó után kell hazaküldeni. A munkaadó, az elismervény ellenében átvett pénz átutalja. Ha nehézségek mutatkoznak, forduljanak az Arbeitsamthoz. — Tóth János és társai, Wulfersdorf: Kedves soraitok köszönjük. Jóléso örömmel lát el bennünket, hogy a Németországba szakadt magyar munkástestvérek érdekeit és méltányolják az érdekében kifejtett őszinte munkánkat. Üdvözlét. — Makra János, Hammerleben: Levélét, pénzkérelméről elintézte után, illetékes helyre fogjuk továbbítani. — Kávai László és társai, Wehlen: Sajnálatos dolog mindenesetre, hogy a békeség helyreállítására irányuló törekvésük nem jár sikerrel. Levélüket, melyet a családpalotai főszoigalőrök kirendeltséghez intéztek illetékes helyre továbbítottuk, bizonyára orvoslást is nyer panaszaik. — Lécz János és Erzsébet, Oederbruch: Irják meg, mi az akadály annak, hogy pénzt küldjenek haza? A pénzküldés módjaitól ismételten ismertettük, ha a munkaadó szerinti az átutalás engedélyezése késik, forduljanak az Arbeitsamthoz, amely elintézi az engedélyezés dolgát. — Tóth János és társai, Rappenhausen: Levélüket ugyan illetékes helyre továbbítottuk, helyes lenne azonban, ha a pénzküldés engedélyezése végett valamennyien, esetleg a munkaadó után, az Arbeitsamthoz fordulnának. — Nagy Sándor, Post Gnoien: Nagy örömet szereztek nekünk kedves levélükkel, amelyben megírták, hogy Szent István-napját megelőző vasárnapon, 32 kilométeres utat tettek meg a felmérti testvérek, hogy magyar másét hallgathassanak gyónhasanak és áldozhassanak. Nagyon szép és hangulatos lehetett szentistvánnap ünnepük is, amelyet a 14 felmérti testvér rendezett és amelyre 84 kilométeres távolságról is eljöttek a meghívott magyar munkástestvérek. Látják, ez a szép ösztörral, nemes hazaszeretettel a német munkaadót és munkásokat is mennyire meghatotta; az inspektor ur a tisztelettel magyar ruhát öltött és így vett részt mulatságokon. Üdvözöljük mindannyiukat. — Simon Gergelyné és társai, Bülow: Meghatottan olvastuk soraitok, amelyeket illetékes helyre továbbítottunk. Az élelmezés miatti panaszaikat ismétléjük meg a munkaadó elött személyesen. Melégen köszönjük mindannyiukat. — Klem Ferenc és társai, Rad Laust: Mi a lapot rendszeresen küldjük. Üdvözlét. — Póti Bálint és társai, Panisdorf: Örülünk, hogy a csoport eddig megvotta a békeséget és magyar emberekhez méltó testvéri szeretettel élnek munkahelyükön. Üdvözlét. — Oláh Mihály, Freienwalde: Pénzkérelmüdjének utánaanozunk! Irja meg újra, mi volt az a panasz, amelyet az Arbeitsamt nem intézett el. — É. Szabó József és társai, Wulkow: Próbálják megkérni a munkaadót, hogy engedje meg, hogy maguk közt állítsanak szakácsot. Rendeltek szalonát a Transdanubiánál? Nagyon örülünk, hogy testvéri egyetértésben élnek. Üdvözlét. — Laukó István és társai, Lübbin: Gratulálunk, hogy ilyen szépen ünnepeiték Szent István napját és hogy olyan jól megy soruk. A kerékpárútrire vonatkozóan, sajnos nem tudunk végleges választ adni. Üdvözlét. — Fábián Gusztáv és Bíró István, Cammin: Kedves levélükért köszönet. Reméljük, hogy valamennyien egészségben hazatérnek. Itthonagvott családjuk nagy öröme. — Pelyhe Vendél és társai, Markshagen: Nagyon örülünk, hogy megtalálták a szent ünnep

megünneplésének méltó módját. Amint írja, a 13 kilométernyire lévő wareni templomba nemzeti zászlóval díszített négyesfogatban mentek és a templomhoz korábban megérkezett német és magyar munkások nagy élénzessel fogadták magukat. Míse alatt pedig a Himnusz és a Hol vagy István királyt énekeltek. Látjuk van, amikor jószándéku idegeneknek arra a sajnálkozó megállapítására, hogy „nagy Magyarországot” büszkén, hittel és bizakodással így felneke: Nagy lesz Magyarország! Igen, nagy lesz, ha mindenki úgy fog érezni és gondolkodni, mint ahogyan maguk is, sokszor derék testvéreinkkel együtt. — Panyi János, Gottin: Nagyon dicséretes és szép dolog, hogy megértette Lőrinc testvére szavát és három pengő árnál fel a Repülőlapon céljaira, hazafias érzésektől áthatott lelelvében. Természetes, hogy a pénz, amikor az leánytól megérkezik, rendeltetés helyére át fozják utalni. Meghatottan és elismeréssel olvastuk azt a sorát, amelyben kívánja, hogy „Éljen és mindörökké hasson lefont és ácsoságot hazánkra Öt-méltóság Repülőlapon.” Üdvözlét. — Farkas István, Gottin: Közönlük szép levélüket: ami a családelelmi szegély ügyét illeti, felhívjuk figyelmét multheti cikkünkre, amelyben közöltük, hogy a német többgyermekes családok közzük címeket az EPOL-n, Budapest, Veres Pálné-u. 9. — Tóth Mihály és társai, Rabenhorst: Látják, ez derék dolog, hogy a magyar élnakrással azaz is bebizonyították, hogy amikor a tolmács magára hszta a csapatot, nekilták a német zvelet megtanulásának. Üdvözlét. — Szűcs János és társai, Böhlendorf: Örülünk, hogy jól megy soruk; reméljük, hogy hat flugyermekük egészségben és becsületos magyar emberekkel fogják felnevelhetti. Isten áldásával. Az illeleeksek mindent elkövetnek, hogy megspórolják pénzüket hazahozatala elé ne gördüljenek akadályok. — Lőrinc István és társai, Oederbruch: Pénzkérelmüdjüknak ismételten utána nézünk; dicsérendő és nemes kezdeményezését, — a Repülőlapon való hozzájárulásra vonatkozóan, — augusztus 21-iki számunkban méltattuk, ismertettük abban a reményben, hogy a munkástestvérek sorában visszhangja is lesz a hazafias lépésnek. Több csoport már értesítést is küldött, hogy ugyancsak megkezdtek a gyűjtést. Üdvözlét. — Rácz Ferenc és társai, Sperrnwalde: Köszönettel vettük levélüket, amelyben közlik, hogy méltóképpen ünnepeiték meg Szent István napját. A csoportképet szeretettel szemlélték és kedves emlékként fogjuk megörzölni. — Galambka Mihály és neje, Lüdersdorf: Ismételten megírtuk, hogy szótárt a következő címen kell megrendelni: Verlagsbuchhandlung, G. m. b. H., Berlin, Schöneberg, Bahnstrasse 28—30. Ára 3 márká 60 pf. — Tóth Alajos és Ferenc, Kl. Zarnov: Julius 9-én feladott pénzüket eddig nem érkezett meg Budapestre, az Országos Központi Hitelszövetkezethez. Érdeklődjenek a munkaadótól, továbbították-e és mikor a pénz. — Kónya Ferenc és neje, Crampe: A pénz augusztus 8-án kiment a mákói hitelszövetkezethez. — Ifj. Bodósi László, Crampe: Édesatyádnak augusztus 8-án 55.50 pengő fizetett ki Földédon a Hitelszövetkezet. — Horváth József és társai, Gutenpaaren: A reklamált összegek augusztus 30-ig nem érkeztek meg Budapestre. Kérdezzék meg a munkaadótól, hogy továbbította-e és mikor a pénz. — Szabó Mátyás, H. Bohagen: A pénz augusztus 13-án továbbították a dobozi Hitelszövetkezethez. — Sebők Lajos és társai, Wendgraben: A reklamált összegek augusztus 30-ig nem érkeztek meg Budapestre. Kérdezzék meg a munkaadótól, hogy mikor továbbította a pénz. — Tóth János és neje, Kritzburg: A hazaküldött 40 márká felében 63 pengő áttaláltak a pétérvári hitelszövetkezethez, ahol ugy ezt az összeget, mint a később küldendő pénz hazakerzésük után, személynazonosság igazolása ellenében felvehték. — Sebestény József és Gazda Antónia, Stavenov: A reklamált összegek még nem érkeztek meg. — Tóth Ferenc és társai, Boddin: Valamennyi reklamált pénzküldemény megérkezett és az előbb küldött összegeket augusztus 2-án, a későbbieket 10-én és 19-én fizették ki. — Virág Ferenc és neje, Babelitz: Julius 21-én kifizették Egerben a reklamált összeget. — Kiss Mihály, Lerner István, Barnewitz: A pénz még nem érkezett meg. — Petrő Géza, Burg Stargard: Megbízásából augusztus 17-én 70 márkát kifizettek Dukat Andornak.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMÉNS SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Üzenetek Ez a rovat mindenkit érdekel!

Farkas Lajos és neje, Burkhardswalde: A lapot megindítottuk címükre. Levélüket illetékes helyre továbbítottuk. — Mayer János és társai, Passentzin: Öszinte részvétellel és sajnálkózással olvastuk lelelvében, hogy a szerencsétlen Tremmel Teréz kéthavi betegség után a rostocki kórházban július 15-én meghalt és a csoport részvétellel a rostocki temetőben temették el. Szívesen közzöljük a csoport nevében a németországi munkástestvérekhez intézett azt a kérdést, hogy aki csak teheti, adakozzék néhány pengőre a Tremmel Teréz két árva részére. A pénzküldeményeket a Tremmel-árva részére, Passentzin, Post Vulkanen kell címezni. Reméljük, hogy a felhívásnak fogantatja is lesz és a szegény árvaik mind pénzhez jutnak. Levélét, felmerült költségei megtérítésére vonatkozó része miatt, illetékes helyre továbbítottuk elintézés végett. — Stümpf József, Protzen: Ismételten megírtuk már, hogy a mi nézetünk szerint is nem a tolmács az oka minden esetben az előforduló békétlenkedéseknek. Az pedig egészen természetes, hogy azok a munkások, akik összeférhetetlenek és olyan dolgokra veszik rá a tolmácsot, hogy templombamenés ürlügével kocsit kérjen számukra, a városban azonban eszükigáiban sincs templomba menni, csak megróvást érdekelnek. Azokban a cikkekből, amelyeket erről a kérdéstről írtunk, minden esetben egyformán írtuk a munkásokat is, tolmácsokat is, hogy szeretettel és megértéssel legyenek egymás irántában. Azok a munkások, akik összeférhetetlenek, káromkodnak és nem látják el becsületesen a vállalt munkát, szegényt hoznak a magyar névre és kiteszik magukat annak, hogy hazaküldik őket. — Vízovicsky Erzsébet és társai, Domäne: Örülünk, hogy a helyükkel elégedettek. Az ünnepek dolgaiban irrottak illetékes helyre továbbítottuk. Üdvözlét. — Bodon György és társai, Kildow: Pénzküldeményük ügyében nem intézkedhetünk, csak akkor, ha a küldött összegetek és az itthoni címeket is közlik. — Kónya István és társai, Gutsverwaltung Bülow: Nagyon dicséretes dolog, hogy — amint írja — Szent István-ünnepét ép olyan melegséggel, hazafias érzéssel töltötték, mintha itthon lettek volna és szentmisét is hallgattak Szeremben. Köszönlük a szép, magyaros aratási ünnepről írott

értesítést. Helyesen tették, hogy az arató-ünnepség során, amelyet augusztus 21-én rendeztek, nemzeti szalagokkal ékesített koszorút adtak át a báró urnak és az Intés urnak, élénkezték a Himnusz, majd pedig kis beszédben köszöntötek Derék tolmácsok pedig átfordították szívből jövő szavaiukat. Bizonyára maguk is megköszönték a munkaadónak, hogy 50 márkát is adott és a mulatságban vendégül látta a csoportot. A legjobban azonban annak örülünk, hogy a csapatban helyreállt a magyar emberekhez méltó testvéri érzés és összetartással, fegyelmezetten iparkodnak maguknak és megcsontított hazájuknak becsületet, jó nevet szerezni. Üdvözöljük mindannyiukat. — Ábel Zakariás és társai, Post Holzen-dorf: Örülünk, hogy a Vasárnap közlése szerettel fogadják és hogy jólmegy soruk. Üdvözlét. — Rónaszéki Pál és társai, Hofhauskirchen: Nagyon szép lelelvéne a szentistván ünnepségről beszámoló részéről cikkben emlékeztünk meg, színtele elismeréssel olvastuk lelelvéneket többi részét, amelyben arról írt, hogy a csoport tagjai milyen derekasan viselkednek. A legnagyobb megbotránkózással értesültünk azonban egyik, magáról megfeledezett tarsuk igaztartásáról. Levélét, a benne foglalt panaszok miatt, illetékes helyre továbbítottuk; legyenek nyugodtak, az intézkedés nem fog sokáig késni. — Csontos János és társai, Schwannebeck: Derék dolog volt, hogy a tiztagu csoportból kilencen olyan szép érzéseikkel megünnepeiték állampalotát szent királyunk napját. Megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy éppen egy asszony feledezett meg magáról annyira, hogy ezen a napon, a munkástársak intése ellenére sem ünnepeit. Azok, akik pénzvágynak és eldurvult érzéseiket ennyire nem tudják felekezni, bizony nem alkalmasak arra, hogy idegenbe kerüljenek, ahol egy-kettőre, néhány fillérnyi többkeresetért elfelejtik hazájukat is. Isteneiket is. — Nagy István és társai: „Hű szerető magyar testvérek” aláírásu panaszos lelelvéneken nem közölték, sajnos a címüket és így nem tudunk intézkedni. Ha pénzüket a munkaadó nem hajlandó sem kifizetni, sem Magyarországra továbbítani, forduljanak az Arbeitsamthoz, vagy, ha ez is eredménytelen lenne, írjanak a berlini magyar főkonzulátusnak, Berlin, S. W.